

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Національну установу розвитку

Цей Закон визначає правовий статус та засади діяльності Національної установи розвитку.

Стаття 1. Правовий статус Національної установи розвитку

1. Національна установа розвитку є юридичною особою приватного права.
2. Національна установа розвитку є фінансовою установою з особливим статусом, діяльність якої регулюється цим Законом, прийнятими на його виконання нормативно-правовими актами та статутом Національної установи розвитку.
3. Національна установа розвитку може набувати право власності та інші речові права на грошові кошти, цінні папери, нерухоме та рухоме майно, а також нематеріальні активи (нематеріальні блага).

Національна установа розвитку може мати відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в банках та інших фінансових установах України, іноземних фінансових установах та центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, а також штампи, печатку та відповідні бланки із своїм найменуванням.

4. Національна установа розвитку може бути засновником або учасником (акціонером) інших юридичних осіб, відкривати філії і представництва в Україні та в іноземних державах на виконання цілей, визначених цим Законом та статутом Національної установи розвитку.

5. Національна установа розвитку є неприбутковою організацією та здійснює свою діяльність без мети одержання прибутку.

Національній установі розвитку забороняється розподіляти отримані доходи (прибутки) або їх частини серед учасників, працівників Національної

установи розвитку (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління Національної установи розвитку та інших пов'язаних із ними осіб.

Термін "пов'язані особи" вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Податковому кодексі України.

Доходи (прибутки) та кошти Національної установи розвитку використовуються виключно для фінансування видатків і витрат Національної установи розвитку, пов'язаних із реалізацією її діяльності відповідно до статті 2 цього Закону, а також видатків на утримання Національної установи розвитку, з урахуванням обмежень, передбачених статтею 3 цього Закону.

6. Слова "Національна установа розвитку" дозволяється використовувати у назві лише юридичній особі, яка здійснює діяльність відповідно до цього Закону.

Стаття 2. Мета та види діяльності Національної установи розвитку

1. Основною метою діяльності Національної установи розвитку є сприяння економічному та соціальному розвитку і відновленню України шляхом забезпечення надання фінансової, інформаційної, консультаційної та іншої підтримки суб'єктам мікро-, малого та середнього підприємництва та іншим цільовим групам; розроблення, реалізація (супроводження, адміністрування) та аналіз ефективності (оцінка впливу) програм і проектів розвитку або підтримки суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва та інших цільових груп, підтримку яким надає Національна установа розвитку (далі – програми і проекти розвитку або підтримки).

2. Національна установа розвитку здійснює діяльність з:

1) надання таких фінансових послуг:

а) надання коштів у кредит;

б) надання гарантій;

в) дилерська діяльність на ринках капіталу (укладення деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо фінансових інструментів від свого імені та за власний рахунок);

2) надання грантів, інших видів безоплатної і безповоротної фінансової допомоги (крім видів діяльності, визначених пунктом 3 цієї частини) в межах цільового фінансування за рахунок коштів, отриманих із джерел, передбачених пунктами 3 і 6 частини першої статті 4 цього Закону;

3) компенсації відсоткової ставки, основної суми та/або інших платежів за кредитами, фінансовим лізингом, факторингом, гарантіями, компенсації страхових премій, страхових платежів, страхових внесків;

4) розроблення, супроводження та адміністрування (участь у розробленні, супроводженні та адмініструванні):

а) державних, регіональних та місцевих програм і проектів розвитку або підтримки;

б) проектів міжнародної технічної допомоги;

в) проектів міжнародних та іноземних фінансових організацій;

г) проектів іноземних держав (крім держав, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України"), Європейського Союзу та його органів;

г) інших програм і проектів розвитку або підтримки;

5) посередництва у розподілі грошових коштів, виділених для забезпечення виконання програм та реалізації проектів, визначених пунктом 4 цієї частини, між фінансовими установами;

6) проведення аналізу ефективності (оцінки впливу) програм і проектів розвитку або підтримки, інвестиційних досліджень, фінансового аналізу, зокрема шляхом збирання та обміну даними, або надання будь-яких інших рекомендацій чи консультацій, пов'язаних із здійсненням Національною установою розвитку діяльності, у тому числі у взаємодії із Кабінетом Міністрів України, центральними органами виконавчої влади, Національним банком України, партнерськими установами, органами місцевого самоврядування;

7) підтримки та/або проведення просвітницьких заходів з метою забезпечення обізнаності суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва, отримання ними навичок і знань щодо ризиків, відповідальності та можливостей, пов'язаних із користуванням фінансовими послугами, а також технічної допомоги;

8) інвестиційної діяльності, зокрема шляхом придбання цінних паперів, відповідно до власної інвестиційної політики;

9) інших видів діяльності (крім діяльності з надання фінансових послуг, інших ніж визначені пунктом 1 цієї частини, та діяльності у сфері матеріального виробництва і торгівлі), які не суперечать законодавству, відповідають меті діяльності Національної установи розвитку та здійснюються відповідно до рішень Наглядової ради Національної установи розвитку.

3. Фінансові послуги, передбачені підпунктами "а" і "б" пункту 1 частини другої цієї статті, Національна установа розвитку має право надавати виключно фінансовим установам.

Діяльність, передбачену підпунктом "в" пункту 1 частини другої цієї статті, Національна установа розвитку має право здійснювати у власних інтересах для реалізації власної інвестиційної політики.

Фінансові послуги, передбачені підпунктами "а" і "б" пункту 1 частини другої цієї статті, Національна установа розвитку має право надавати

без ліцензування (авторизації) Національним банком України. Діяльність, передбачена підпунктом "в" пункту 1 частини другої цієї статті, не підлягає ліцензуванню відповідно до Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки".

4. Національна установа розвитку надає фінансові послуги та здійснює інші види діяльності на платній основі.

При формуванні вартості послуг Національна установа розвитку має забезпечити адекватність та ефективність її діяльності відповідно до кращих міжнародних практик.

Стаття 3. Формування та використання власних коштів Національної установи розвитку

1. Власними коштами Національної установи розвитку для цілей цього Закону є:

1) внески учасників Національної установи розвитку до її статутного капіталу;

2) надходження від надання фінансових послуг та здійснення інших видів діяльності, передбачених частиною другою статті 2 цього Закону, у вигляді плати в будь-якій формі за надані послуги, доходу від інвестиційної діяльності;

3) надходження від користування і розпорядження майном Національної установи розвитку, у тому числі передачі його в оренду, продажу та іншого розпорядження майном Національної установи розвитку в порядку, визначеному законодавством;

4) кошти, отримані Національною установою розвитку з джерел, визначених статтею 4 цього Закону, крім коштів, отриманих відповідно до частини третьої цієї статті.

2. Власні кошти Національної установи розвитку, визначені частиною першою цієї статті, використовуються виключно для:

1) надання фінансових послуг та здійснення інших видів діяльності, передбачених частиною другою статті 2 цього Закону, виключно з метою надання фінансової та іншої підтримки суб'єктам мікро-, малого та середнього підприємництва;

2) фінансування видатків на утримання Національної установи розвитку (у тому числі для страхування та мінімізації ризиків діяльності Національної установи розвитку) та юридичних осіб, засновником (учасником) яких є Національна установа розвитку, а також філій, представництв Національної установи розвитку, заснованих/відкритих відповідно до частини четвертої статті 1 цього Закону;

3) інвестування коштів, які тимчасово не можуть бути використані для здійснення видів діяльності, передбачених пунктом 1 цієї частини, відповідно до пункту 8 частини другої статті 2 цього Закону шляхом:

- а) розміщення на вкладних (депозитних) рахунках;
- б) придбання державних облігацій України;
- в) придбання боргових цінних паперів, емітованих:

міжнародними організаціями та центральними органами виконавчої влади країн, які мають кредитний рейтинг за міжнародною шкалою, не нижчий ніж рівень "AA-" за класифікацією рейтингового агентства "Standard&Poor's" або рейтингового агентства "Fitch Ratings" або рівень "Aa3" за класифікацією рейтингового агентства "Moody's Investors Service";

іншими суб'єктами, які мають кредитний рейтинг за міжнародною шкалою, не нижчий ніж рівень "AA-" за класифікацією рейтингового агентства "Standard&Poor's" або рейтингового агентства "Fitch Ratings" або рівень "Aa3" за класифікацією рейтингового агентства "Moody's Investors Service";

- г) придбання іноземної валюти.

3. Грошові кошти, отримані Національною установою розвитку за конкретним цільовим призначенням, не належать до власних коштів Національної установи розвитку та використовуються виключно відповідно до їх цільового призначення.

Стаття 4. Джерела формування коштів Національної установи розвитку

1. Національна установа розвитку здійснює свою діяльність за рахунок коштів, отриманих з таких джерел:

1) у формі кредиту від надавачів фінансових послуг, які мають право надавати послугу з надання коштів та банківських металів у кредит;

2) у формі позики з дотриманням вимог законодавства;

3) у будь-якій формі від держави, органів місцевого самоврядування, іноземних держав (крім держав, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України"), Європейського Союзу та його органів, міжнародних організацій, організацій міжнародного співробітництва та розвитку, зокрема банків розвитку, іноземних фінансових установ та учасників Національної установи розвитку;

4) за рахунок активів, конфіскованих або вилучених в інший спосіб у держав, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України", та/або доходів від таких активів;

5) від проведення операцій з фінансовими інструментами (крім депозитних та ощадних сертифікатів банку) відповідно до Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки";

6) у формі благодійного внеску, пожертви, гранту, безповоротної фінансової допомоги, міжнародної технічної допомоги з дотриманням вимог законодавства.

Стаття 5. Умови та принципи здійснення Національною установою розвитку своєї діяльності

1. Національна установа розвитку може надавати фінансові послуги та здійснювати інші види діяльності, передбачені статтею 2 цього Закону, у тому числі на умовах, що не є поточними ринковими умовами (на пільгових умовах), за умови дотримання вимог щодо управління ризиками та інших вимог, визначених цим Законом, нормативно-правовими актами Національного банку України та Наглядовою радою Національної установи розвитку.

Діяльність з підтримки суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва та інших цільових груп, підтримку яким надає Національна установа розвитку, за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів здійснюється Національною установою розвитку з урахуванням положень Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання".

2. Цільовими групами, підтримку яким надає Національна установа розвитку, є:

1) основна цільова група, до якої належать кредитоспроможні суб'єкти мікро-, малого та середнього підприємництва, які відповідають таким критеріям:

а) мають потенціал для розвитку економіки України або вид економічної діяльності чи напрям їхньої діяльності є пріоритетними для економіки України;

б) через недосконалість або нерозвиненість ринкових механізмів, кризи або інші обставини позбавлені можливості отримувати фінансування на доступних умовах;

2) додаткові цільові групи, до яких можуть належати суб'єкти підприємництва та інші категорії осіб, у тому числі фізичні особи та об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, визначені в порядку, встановленому цим Законом.

3. Кабінет Міністрів України може залучати Національну установу розвитку до розроблення та реалізації державних програм і проектів розвитку або підтримки.

Центральні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування можуть залучати Національну установу розвитку (за згодою) до розроблення та реалізації державних, регіональних та місцевих програм і проектів розвитку або підтримки.

Залучення Національної установи розвитку до розроблення та реалізації (супроводження, адміністрування) програм розвитку або підтримки відповідно до цієї частини здійснюється з урахуванням обмежень щодо використання власних коштів Національної установи розвитку, визначених частиною другою статті 3 цього Закону.

Участь у реалізації (супроводження, адміністрування) програм і проектів розвитку або підтримки відповідно до цієї частини здійснюється Національною установою розвитку на платній основі з дотриманням вимог, передбачених частиною третьою статті 2 цього Закону. Обсяг послуг, які надає Національна установа розвитку, умови оплати, порядок реалізації програми чи проекту розвитку або підтримки можуть визначатися договором, укладеним між Національною установою розвитку та відповідним центральним органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування.

4. Національна установа розвитку здійснює збирання, оцінку та обмін даними, аналіз ефективності (оцінка впливу) програм і проектів розвитку або підтримки, подає до Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування пропозиції щодо вдосконалення методології розроблення програм і проектів розвитку або підтримки та оцінки впливу, здійснює організаційні, технічні та інші заходи, необхідні для забезпечення збирання, оцінки та обміну даними.

5. Національна установа розвитку сприяє європейській інтеграції України, зокрема шляхом налагодження співпраці з органами та інституціями Європейського Союзу, розроблення (участі у розробленні) і участі у реалізації програм і проектів розвитку або підтримки, які фінансуються Європейським Союзом або його окремими членами, на території України, а також шляхом дотримання встановлених Європейським Союзом вимог щодо реалізації таких програм і проектів.

6. Діяльність Національної установи розвитку здійснюється з дотриманням таких принципів:

1) здійснення діяльності з урахуванням притаманних їй ризиків та зваженого управління ними шляхом обережного управління ресурсами, диверсифікації джерел фінансування та застосування комплексних систем управління ризиками;

2) недопущення будь-яких форм необґрунтованої дискримінації партнерських установ чи інших суб'єктів підприємництва, а також недопущення конфлікту інтересів;

3) стратегічне партнерство з державними установами, фінансовими посередниками, міжнародними донорськими організаціями, міжнародними організаціями співробітництва та розвитку, установами розвитку, регіональними органами влади та іншими заінтересованими сторонами;

4) екологічна та соціальна відповідальність, гендерна рівність та інклюзивність, заохочення практик відповідального ведення бізнесу, підтримки ініціатив "зеленого" фінансування та запровадження надійних систем управління екологічними та соціальними ризиками;

5) контроль за ефективністю надання власних послуг;

6) врахування економічних обставин та умов під час перегляду та вдосконалення програм і проектів розвитку або підтримки;

7) впровадження найкращих міжнародних практик, а також наближення до вимог законодавства Європейського Союзу з метою постійного вдосконалення діяльності та умов надання послуг, дотримання принципів прозорості, підзвітності та результативності;

8) дотримання високих стандартів корпоративного управління, розкриття фінансової інформації та взаємодія із заінтересованими сторонами, застосування антикорупційних практик та здійснення оцінки ефективності діяльності на регулярній основі;

9) проведення аналізу ефективності (оцінки впливу) програм і проектів розвитку або підтримки на регулярній основі з метою відстеження впливу діяльності Національної установи розвитку на розвиток цільових груп, створення робочих місць, зміцнення економічної стійкості та експортної спроможності, вдосконалення програм і проектів розвитку або підтримки за результатами такої оцінки;

10) впровадження цифрових технологій для підвищення операційної ефективності, удосконалення надання послуг та максимізації результатів розвитку.

Стаття 6. Співпраця Національної установи розвитку з партнерськими установами

1. Національна установа розвитку надає фінансові послуги та здійснює інші види діяльності, передбачені пунктами 1–3 частини другої статті 2 цього Закону, виключно опосередковано у співпраці з банками та іншими надавачами фінансових послуг (далі – партнерські установи) з метою забезпечення доступу до фінансування цільових груп, підтримку яким надає Національна установа розвитку.

2. Національна установа розвитку здійснює інші види діяльності, крім видів діяльності, передбачених частиною першою цієї статті, у співпраці з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, міжнародними та іноземними організаціями, міжнародними та іноземними фінансовими організаціями, організаціями співробітництва і розвитку та юридичними особами.

3. Основні умови співпраці з партнерськими установами затверджуються Наглядовою радою Національної установи розвитку.

Національна установа розвитку укладає договори з партнерськими установами.

4. Національна установа розвитку регулярно перевіряє дотримання партнерськими установами умов співпраці.

Стаття 7. Статут, статутний капітал та учасники Національної установи розвитку

1. Установчим документом Національної установи розвитку є статут.

2. Статутний капітал Національної установи розвитку формується за рахунок грошових коштів, цінних паперів, у тому числі облігацій внутрішньої державної позики, та іншого майна, переданих державою та іншими учасниками, а також з інших джерел, не заборонених законодавством.

3. Розмір статутного капіталу Національної установи розвитку визначається статутом.

4. Мінімальна частка держави у статутному капіталі Національної установи розвитку становить 51 відсоток. Мінімальна частка держави не підлягає приватизації, продажу та відчуженню у будь-який спосіб.

5. Управління корпоративними правами, що належать державі у статутному капіталі Національної установи розвитку, здійснює Кабінет Міністрів України через уповноважений ним орган управління (далі – уповноважений орган управління).

6. Учасниками Національної установи розвитку, крім держави, можуть бути міжнародні та іноземні організації, у тому числі організації міжнародного співробітництва або розвитку (включаючи банки та установи розвитку), інші юридичні особи, крім іноземних організацій держав, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України".

7. Законодавство України про приватизацію державного і комунального майна не поширюється на відчуження частки держави у статутному капіталі Національної установи розвитку або на збільшення статутного капіталу

Національної установи розвитку за рахунок вкладів (додаткових вкладів) учасників.

8. Статутний капітал Національної установи розвитку може бути збільшений лише після внесення всіма учасниками своїх вкладів у повному обсязі. Порядок відчуження частки у статутному капіталі Національної установи розвитку або збільшення статутного капіталу Національної установи розвитку за рахунок вкладів (додаткових вкладів) учасників визначається статутом Національної установи розвитку.

9. Кожний учасник Національної установи розвитку має право:

1) ініціювати скликання Загальних зборів учасників Національної установи розвитку (далі – Загальні збори), подавати питання для включення до порядку денного Загальних зборів та проекти рішень щодо них, брати участь та голосувати на Загальних зборах у порядку, передбаченому статутом Національної установи розвитку та положенням про Загальні збори;

2) ініціювати засідання Наглядової ради Національної установи розвитку (далі – Наглядова рада), подавати Наглядовій раді пропозиції щодо порядку денного відповідного засідання Наглядової ради;

3) визначати представників як спостерігачів для участі у засіданнях Наглядової ради та Правління Національної установи розвитку (далі – Правління);

4) брати участь в управлінні Національною установою розвитку у порядку, передбаченому цим Законом;

5) отримувати інформацію про діяльність Національної установи розвитку;

6) користуватися іншими правами, передбаченими цим Законом та статутом Національної установи розвитку.

Стаття 8. Система управління Національної установи розвитку

1. Національна установа розвитку зобов'язана мати ефективну систему управління, що включає систему корпоративного управління та систему внутрішнього контролю, які відповідають вимогам, встановленим цим Законом та внутрішніми документами Національної установи розвитку.

Національна установа розвитку зобов'язана організувати та постійно забезпечувати належне функціонування системи корпоративного управління та системи внутрішнього контролю з урахуванням видів діяльності, характеру і видів послуг, які здійснює/надає Національна установа розвитку, та ризиків, притаманних діяльності Національної установи розвитку.

2. Органами управління Національної установи розвитку є Загальні збори, Наглядова рада та Правління.

3. Загальні збори є вищим органом управління, Наглядова рада – органом управління та контролю, Правління – виконавчим органом Національної установи розвитку.

4. Порядок формування, повноваження та взаємодія органів управління Національної установи розвитку регулюються цим Законом, статутом та внутрішніми документами Національної установи розвитку.

Наглядова рада і Правління формуються з урахуванням вимоги щодо наявності у членів кожного з цих органів спільних/сукупних знань, навичок, професійного та управлінського досвіду в обсязі, необхідному (достатньому) для розуміння всіх аспектів діяльності Національної установи розвитку, адекватної оцінки ризиків, притаманних діяльності Національної установи розвитку, прийняття виважених рішень, а також для забезпечення ефективного управління та контролю за діяльністю Національної установи розвитку в цілому з урахуванням функцій, покладених на такий орган відповідно до законодавства, статуту та внутрішніх документів Національної установи розвитку.

5. Не допускається призначення особи на посаду члена Наглядової ради або Правління, якщо таке призначення призводить до конфлікту інтересів.

Члени Наглядової ради не можуть входити до складу Правління, обіймати інші посади у Національній установі розвитку чи надавати інші послуги Національній установі розвитку.

6. Відповідальність членів Наглядової ради та Правління, працівників Національної установи розвитку за збитки, завдані їхніми діями (бездіяльністю) під час виконання ними своїх повноважень, може бути застрахована за рахунок Національної установи розвитку.

Суми страхових премій (платежів), що сплачуються Національною установою розвитку за договором страхування відповідальності, не входять до складу винагороди, не є формою оплати праці або компенсаційними виплатами.

7. Органам державної влади та органам місцевого самоврядування забороняється будь-яким чином впливати на членів Правління та членів Наглядової ради (далі – керівники Національної установи розвитку) чи працівників Національної установи розвитку в ході виконання ними своїх повноважень або втручатися у діяльність Національної установи розвитку, крім випадків, передбачених законом.

Стаття 9. Загальні збори учасників Національної установи розвитку

1. До виключної компетенції Загальних зборів належить:

1) визначення основних (стратегічних) напрямів діяльності Національної установи розвитку;

2) затвердження статуту Національної установи розвитку, положення про Загальні збори, внесення змін до них;

3) зміна розміру статутного капіталу Національної установи розвитку, прийняття рішення про вчинення правочинів або випуск цінних паперів, які можуть бути конвертовані у частки у статутному капіталі Національної установи розвитку, прийняття рішення про вступ нових учасників до Національної установи розвитку;

4) затвердження грошової оцінки негрошового вкладу (вкладу у формі іншій, ніж валютні цінності або цінні папери) учасника Національної установи розвитку;

5) призначення членів Наглядової ради та припинення повноважень Наглядової ради або її окремих членів;

6) затвердження основних умов цивільно-правових договорів і трудових договорів (контрактів), що укладаються з членами Наглядової ради, встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат, визначення особи, уповноваженої на підписання відповідних договорів (контрактів) з членами Наглядової ради;

7) затвердження положень про Наглядову раду, про винагороду членів Наглядової ради, про порядок оцінювання ефективності діяльності Наглядової ради, у тому числі критеріїв оцінювання виконання стратегії Національної установи розвитку, та внесення змін до них;

8) розгляд звіту Наглядової ради, прийняття рішення за результатами його розгляду;

9) затвердження річного звіту Національної установи розвитку;

10) прийняття рішення про придбання Національною установою розвитку частки (частини частки) учасника, прийняття рішення про продаж Національною установою розвитку власної частки (частини частки), викупленої у учасників Національної установи розвитку або набутої в інший спосіб;

11) прийняття рішень про виділ, злиття, поділ, приєднання, ліквідацію та перетворення Національної установи розвитку, обрання комісії з припинення (ліквідаційної комісії), комісії з реорганізації, затвердження порядку припинення (реорганізації) Національної установи розвитку, ліквідаційного або розподільчого балансу, передавального акта Національної установи розвитку;

12) розгляд аудиторського звіту суб'єкта аудиторської діяльності за результатами аудиту фінансової звітності Національної установи розвитку та затвердження заходів за результатами розгляду такого звіту (за потреби);

13) прийняття рішення про вчинення значного правочину, про попереднє надання згоди на вчинення значного правочину, про вчинення правочинів із заінтересованістю у випадках, визначених статутом Національної установи розвитку.

2. Повноваження щодо вирішення питань, що належать до виключної компетенції Загальних зборів, не можуть бути передані іншим органам управління Національної установи розвитку.

Загальні збори не мають права приймати рішення з питань діяльності Національної установи розвитку, що не належать до їх виключної компетенції, крім випадку, передбаченого частиною десятою статті 10 цього Закону.

Загальні збори не беруть участі у поточному управлінні Національною установою розвитку.

3. Кожен учасник Національної установи розвитку має кількість голосів, пропорційну до розміру його частки у статутному капіталі Національної установи розвитку. Якщо держава є єдиним учасником Національної установи розвитку, рішення з питань, що належать до компетенції Загальних зборів, приймаються уповноваженим органом управління.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, та центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного розвитку, мають право отримувати будь-яку інформацію про фінансово-господарську діяльність Національної установи розвитку, у тому числі інформацію з обмеженим доступом, необхідну для здійснення моніторингу діяльності Національної установи розвитку та моніторингу стану реалізації стратегії Національної установи розвитку.

Стаття 10. Наглядова рада Національної установи розвитку

1. Наглядова рада є колегіальним органом, що здійснює захист прав учасників Національної установи розвитку і в межах компетенції, визначеної статутом Національної установи розвитку та цим Законом, здійснює управління Національною установою розвитку, а також контролює та регулює діяльність Правління.

2. Склад Наглядової ради становить п'ять осіб, з яких три члени Наглядової ради – незалежні, а два члени – представники держави.

Кількість незалежних членів Наглядової ради має становити більшість від загального складу Наглядової ради.

3. Членом Наглядової ради може бути фізична особа, яка має вищу освіту, володіє державною та англійською мовами – для громадян України, англійською – для іноземців, ділову репутацію, що відповідає вимогам, встановленим нормативно-правовими актами Національного банку України для

керівників надавачів фінансових послуг, та досвід роботи не менше трьох років на керівних посадах у:

1) міжнародних або іноземних фінансових організаціях, міжнародних або іноземних організаціях співробітництва та розвитку (у тому числі банках, установах розвитку), організаціях, які надавали або реалізовували міжнародну технічну допомогу Україні, та/або фінансових установах;

2) органах державної влади, які забезпечують формування державної політики, організаціях, які забезпечують виконання програм і проектів, здійснюють діяльність у сфері фінансування з метою розвитку, фінансування малого та середнього підприємництва, підтримки та інклюзії малого та середнього підприємництва, забезпечення сталого розвитку та/або екологічних, соціальних та управлінських стандартів (у тому числі у Національній установі розвитку).

Статутом Національної установи розвитку можуть визначатися додаткові вимоги до членів Наглядової ради.

4. Незалежним членом Наглядової ради не може бути особа, яка:

1) входить та/або входила протягом останніх п'яти років до складу органів управління Національної установи розвитку та/або її філії, представництва, іншого відокремленого підрозділу чи юридичної особи, в якій Національна установа розвитку має істотну участь;

2) одержує та/або одержувала протягом останніх трьох років від Національної установи розвитку та/або її філії, представництва, іншого відокремленого підрозділу чи юридичної особи, в якій Національна установа розвитку має істотну участь, істотні доходи. Для цілей цього Закону істотними є доходи, що перевищують 5 відсотків сукупного річного доходу такої особи за відповідний рік;

3) володіє істотною участю у Національній установі розвитку;

4) є та/або була протягом останніх трьох років ключовим партнером, посадовою особою чи працівником суб'єкта аудиторської діяльності, що брав участь у наданні послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності Національної установи розвитку, її філії, представництва, іншого відокремленого підрозділу чи юридичної особи, в якій Національна установа розвитку має істотну участь;

5) є та/або була протягом останніх трьох років працівником аудиторської фірми, яка протягом останніх трьох років надавала аудиторські послуги Національній установі розвитку, її філії, представництву, іншому відокремленому підрозділу чи юридичній особі, в якій Національна установа розвитку має істотну участь;

6) є та/або була протягом останніх трьох років працівником Національної установи розвитку, її філії, представництва, іншого відокремленого підрозділу чи юридичної особи, в якій Національна установа розвитку має істотну участь;

7) була сукупно більше 12 років членом Наглядової ради Національної установи розвитку;

8) має або мала протягом останніх трьох років істотні господарські та/або цивільно-правові відносини з Національною установою розвитку або юридичною особою, в якій Національна установа розвитку має істотну участь, або є кінцевим бенефіціарним власником чи посадовою особою юридичної особи, яка має або мала такі відносини. Для цілей цього Закону істотними є господарські та/або цивільно-правові відносини, в результаті яких особа отримала або має право отримати доходи, кредит або позику у сумі, що перевищує 5 відсотків доходів такої особи за відповідний рік;

9) є власником істотної участі, керівником, посадовою особою, працівником та/або членом наглядової ради чи іншого органу управління партнерської установи Національної установи розвитку.

Терміни "істотна участь", "кінцевий бенефіціарний власник" вживаються у цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

10) є особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (згідно з переліком, визначеним пунктом 1 частини першої статті 3 Закону України "Про запобігання корупції");

11) є або протягом останніх двох років була службовою особою, яка займає відповідальне та особливо відповідальне становище.

Термін "службові особи, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище" вживається у цьому Законі у значенні, наведеному у примітці до статті 51³ Закону України "Про запобігання корупції";

12) є членом виконавчого органу юридичної особи, членом наглядової ради якої є будь-який керівник або працівник Національної установи розвитку;

13) є близькою особою з особами, визначеними пунктами 1–12 цієї частини, якщо призначення та перебування такої особи на посаді члена Наглядової ради призведе до конфлікту інтересів.

Термін "близька особа" вживається у цьому Законі у значенні, наведеному в абзаці четвертому частини першої статті 1 Закону України "Про запобігання корупції";

14) не відповідає додатковим вимогам до незалежності, встановленим статутом Національної установи розвитку (за наявності).

Вимоги пунктів 1, 2, 6 і 8 цієї частини не поширюються на випадки обіймання посади незалежного члена Наглядової ради та відносини, пов'язані з цим.

5. На посади незалежних членів Наглядової ради призначаються особи, визначені конкурсною комісією шляхом проведення конкурсного відбору кандидатів, запропонованих компанією з добору персоналу.

Порядок проведення конкурсу на зайняття посад незалежних членів Наглядової ради встановлюється уповноваженим органом управління.

Компанія з добору персоналу визначається Національною установою розвитку відповідно до законодавства про публічні закупівлі.

Компанія з добору персоналу, що здійснює відбір кандидатів на посади незалежних членів Наглядової ради, повинна мати міжнародний досвід пошуку керівників фінансових установ. Залучення компанії з добору персоналу здійснюється на платній основі за рахунок коштів Національної установи розвитку та/або з інших джерел, не заборонених законодавством.

Призначення незалежних членів Наглядової ради здійснюється Загальними зборами на підставі подання конкурсної комісії. Розмір винагороди членів Наглядової ради встановлюється Загальними зборами за рекомендацією компанії з добору персоналу та має бути розумно обґрунтованим щодо аналогічних ринкових показників розмірів і умов виплати винагороди у фінансовому секторі економіки з урахуванням обставин та умов діяльності Національної установи розвитку.

6. Призначення представників держави у складі Наглядової ради здійснюється Загальними зборами за поданням уповноваженого органу управління.

7. Строк повноважень членів Наглядової ради становить три роки. Одна особа не може обіймати посаду члена Наглядової ради більше ніж два строки поспіль.

Загальні збори зобов'язані вжити заходів для проведення конкурсу на зайняття посад незалежних членів Наглядової ради не пізніше ніж за чотири місяці до закінчення строку повноважень Наглядової ради. У разі якщо після закінчення строку повноважень Наглядової ради Загальними зборами не прийнято рішення про призначення нового складу Наглядової ради, Наглядова рада продовжує виконувати свої повноваження до призначення її нового складу.

8. Із членами Наглядової ради укладаються цивільно-правові договори або трудові договори (контракти), що визначають права, обов'язки та умови роботи членів Наглядової ради, у тому числі розмір їхньої винагороди.

9. До компетенції Наглядової ради належить вирішення питань, передбачених цим Законом та статутом Національної установи розвитку.

До виключної компетенції Наглядової ради належить:

1) затвердження порядку здійснення Національною установою розвитку видів діяльності, визначених частиною другою статті 2 цього Закону, та стратегії Національної установи розвитку відповідно до основних (стратегічних) напрямів діяльності Національної установи розвитку, прийняття рішення про здійснення

Національною установою розвитку інших видів діяльності відповідно до пункту 9 частини другої статті 2 цього Закону;

- 2) затвердження бюджету та бізнес-плану Національної установи розвитку;
- 3) проведення самооцінки ефективності діяльності Наглядової ради;
- 4) визначення додаткових цільових груп, підтримку яким надає Національна установа розвитку, порядку встановлення належності суб'єктів до основної та додаткових цільових груп, а також основних умов і критеріїв, за якими Національною установою розвитку надається підтримка;
- 5) визначення основних умов співпраці з партнерськими установами;
- 6) затвердження внутрішніх документів з питань управління ризиками та здійснення контролю за їх реалізацією: стратегії та політики управління ризиками, переліку лімітів (обмежень) щодо ризиків, політики запровадження нових продуктів та значних змін у діяльності Національної установи розвитку, плану забезпечення безперервної діяльності Національної установи розвитку, антикорупційної політики, кодексу поведінки (етики), політики запобігання конфліктам інтересів, механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку у Національній установі розвитку (порушення в діяльності Національної установи розвитку) та порядку реагування на такі повідомлення;
- 7) визначення процедури конкурсного відбору, призначення та припинення повноважень голови та членів Правління;
- 8) затвердження основних умов трудових договорів (контрактів), що укладаються з членами Правління, встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат, визначення особи, яка підписуватиме такі трудові договори (контракти) від імені Національної установи розвитку з головою та членами Правління;
- 9) прийняття рішення про відсторонення голови або члена Правління Національної установи розвитку від здійснення повноважень, про визначення особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження голови або члена Правління;
- 10) проведення оцінки ефективності роботи Правління;
- 11) затвердження положень про Правління, про винагороду членів Правління, про комітети Наглядової ради, про корпоративного секретаря, про структурні підрозділи, підпорядковані безпосередньо Наглядовій раді, та внесення змін до них;
- 12) здійснення контролю за роботою Правління, внесення пропозицій щодо її вдосконалення;
- 13) затвердження ключових показників ефективності роботи Правління, розгляд звіту Правління та прийняття рішення за результатами розгляду такого звіту;

14) здійснення контролю за організацією та забезпеченням функціонування комплексної, адекватної та ефективної системи внутрішнього контролю;

15) призначення та звільнення з посад керівника підрозділу з управління ризиками (головного ризик-менеджера), керівника підрозділу з контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (головного комплаєнс-менеджера), керівника підрозділу з внутрішнього аудиту або особи, на яку покладено функцію проведення внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора) Національної установи розвитку, відповідального працівника за проведення фінансового моніторингу, корпоративного секретаря;

16) затвердження основних умов цивільно-правових або трудових договорів (контрактів), що укладаються з керівником підрозділу з управління ризиками (головним ризик-менеджером), керівником підрозділу з контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (головним комплаєнс-менеджером), працівниками підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором), відповідальним працівником за проведення фінансового моніторингу, корпоративним секретарем, та встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат;

17) затвердження принципів (кодексу) корпоративного управління Національної установи розвитку, організаційної структури Національної установи розвитку, створення дорадчих органів Національної установи розвитку, визначення порядку їх діяльності;

18) затвердження інвестиційної політики Національної установи розвитку, здійснення контролю за її реалізацією;

19) затвердження звіту підрозділу з внутрішнього аудиту або особи, на яку покладено функцію проведення внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора);

20) організація підготовки річного звіту Національної установи розвитку та звіту Наглядової ради, внесення їх на розгляд Загальних зборів;

21) призначення суб'єкта аудиторської діяльності відповідно до вимог Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність", затвердження основних умов договору на надання аудиторських послуг та визначення особи, уповноваженої на підписання такого договору з суб'єктом аудиторської діяльності;

22) надання рекомендацій Загальним зборам для прийняття рішення за результатами розгляду аудиторського звіту суб'єкта аудиторської діяльності за результатами аудиту фінансової звітності Національної установи розвитку;

23) прийняття рішення про створення, реорганізацію та/або ліквідацію відокремлених підрозділів Національної установи розвитку;

24) прийняття рішення про емісію цінних паперів;

25) прийняття рішень про заснування Національною установою розвитку іншої юридичної особи;

26) прийняття рішень про виділ, злиття, поділ, приєднання, ліквідацію та перетворення юридичних осіб, в яких Національна установа розвитку є засновником та/або учасником (акціонером).

Наглядова рада, крім питань, що належать до її виключної компетенції, має право вирішувати інші питання, що належать до її компетенції відповідно до статуту Національної установи розвитку та положення про Наглядову раду. Наглядова рада може делегувати Правлінню вирішення питань, що належать до її компетенції, крім питань, що належать до виключної компетенції Наглядової ради.

10. Питання, що належать до компетенції (у тому числі виключної компетенції) Наглядової ради, не можуть вирішуватися іншими органами Національної установи розвитку, крім випадку, якщо у Наглядової ради відсутня правомочність для прийняття рішень, а новий склад Наглядової ради ще не призначено у зв'язку з триваючою процедурою заміщення вакантних посад (у тому числі вибору компанії з добору персоналу та конкурсу на посаду незалежних членів Наглядової ради). У такому випадку питання, що належать до компетенції (у тому числі до виключної компетенції) Наглядової ради, можуть вирішуватися Загальними зборами.

11. Повноваження члена Наглядової ради припиняються достроково виключно з таких підстав:

1) невиконання стратегії Національної установи розвитку, що підтверджується результатами оцінювання, яке проводиться в порядку, визначеному Загальними зборами. Результати оцінювання, які підтверджують невиконання стратегії Національної установи розвитку, публікуються на офіційному веб-сайті Національної установи розвитку;

2) виявлення факту невідповідності члена Наглядової ради вимогам, встановленим цим Законом, статутом Національної установи розвитку та/або положенням про Наглядову раду;

3) на вимогу більшості членів Наглядової ради у разі, якщо член Наглядової ради неналежним чином виконує свої посадові обов'язки, або у разі виникнення обґрунтованої підозри щодо невідповідності члена Наглядової ради вимогам, встановленим цим Законом, статутом Національної установи розвитку та/або положенням про Наглядову раду, або у разі вручення члену Наглядової ради повідомлення про підозру у вчиненні злочину;

4) подання членом Наглядової ради особистої письмової заяви про припинення повноважень за власним бажанням, за умови подання такої заяви не пізніше ніж за два тижні до припинення повноважень;

5) подання членом Наглядової ради особистої письмової заяви про припинення повноважень у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження за станом здоров'я;

6) набрання законної сили обвинувальним вироком суду стосовно члена Наглядової ради за вчинення ним злочину;

7) набрання законної сили рішенням суду стосовно члена Наглядової ради за вчинення ним адміністративного або кримінального правопорушення, пов'язаного з корупцією;

8) смерть члена Наглядової ради;

9) набрання законної сили рішенням суду про визнання члена Наглядової ради недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім або оголошення померлим;

10) відкликання учасником Національної установи розвитку свого представника (для члена Наглядової ради – представника держави).

Рішення про дострокове припинення повноважень члена Наглядової ради з підстав, передбачених пунктами 1–3 цієї частини, приймається Загальними зборами. Повноваження члена Наглядової ради достроково припиняються з підстав, передбачених пунктами 4–10 цієї частини, у разі настання відповідних обставин.

Загальні збори не мають права приймати рішення про припинення повноважень члена Наглядової ради з підстав, не передбачених цією частиною.

Загальні збори не мають права приймати рішення про тимчасове відсторонення члена Наглядової ради від виконання повноважень, крім як на строк не більше шести місяців на вимогу більшості членів Наглядової ради для з'ясування обставин, необхідних для розгляду питання щодо дострокового припинення повноважень члена Наглядової ради.

У разі припинення повноважень члена Наглядової ради – представника держави уповноважений орган управління протягом 30 календарних днів з дня припинення повноважень подає нову кандидатуру представника держави для призначення до складу Наглядової ради.

У разі дострокового припинення повноважень незалежного члена Наглядової ради новий член Наглядової ради призначається з переліку кандидатів, рекомендованих компанією з добору персоналу, у порядку, встановленому цим Законом.

12. Наглядова рада має право отримувати від Правління будь-яку інформацію про діяльність Національної установи розвитку, необхідну для здійснення своїх повноважень.

13. Наглядова рада у співпраці з Правлінням забезпечує розроблення та затверджує стратегію Національної установи розвитку.

Стратегія Національної установи розвитку передбачає реалізацію визначених Загальними зборами основних (стратегічних) напрямів діяльності Національної установи розвитку та містить очікувані показники результатів діяльності Національної установи розвитку.

14. Наглядову раду очолює голова, який обирається Наглядовою радою з числа її незалежних членів.

15. Формою роботи Наглядової ради є засідання, що проводяться з періодичністю, визначеною статутом Національної установи розвитку та/або положенням про Наглядову раду, але не менше одного разу на квартал.

Засідання Наглядової ради проводиться у формі спільної присутності членів Наглядової ради для обговорення питань порядку денного та голосування. Спільна присутність передбачає можливість участі членів Наглядової ради в засіданні дистанційно з використанням програмно-технічного комплексу або шляхом проведення відеоконференції.

Засідання Наглядової ради є правомочним, якщо в ньому бере участь більшість членів Наглядової ради від її кількісного складу, а також за умови участі в засіданні принаймні двох незалежних членів Наглядової ради.

Рішення Наглядової ради приймається простою більшістю голосів членів Наглядової ради від її кількісного складу.

Кожний член Наглядової ради має один голос. Голова Наглядової ради має право вирішального голосу в разі рівного розподілу голосів. Член Наглядової ради виконує свої повноваження особисто і не може передавати їх іншій особі.

16. Наглядова рада в обов'язковому порядку утворює комітет з питань аудиту, комітет з питань ризиків та комітет з питань призначень та винагород. Більшість членів зазначених комітетів становлять незалежні директори, крім комітету з питань аудиту, до складу якого входять виключно незалежні члени Наглядової ради.

До складу комітетів Наглядової ради входить не менше трьох членів Наглядової ради. Голова одного комітету не може бути головою іншого комітету Наглядової ради.

Наглядова рада може утворювати інші комітети. Порядок утворення і діяльності комітетів Наглядової ради визначається статутом Національної установи розвитку, положенням про Наглядову раду та положенням про комітети Наглядової ради.

Стаття 11. Правління Національної установи розвитку

1. Правління – це колегіальний виконавчий орган, що здійснює управління поточною діяльністю Національної установи розвитку.

До компетенції Правління належить вирішення всіх питань, пов'язаних з управлінням поточною діяльністю Національної установи розвитку, крім питань, що належать до компетенції Загальних зборів та Наглядової ради.

Правління підзвітне Наглядовій раді та організовує виконання її рішень. Правління діє від імені Національної установи розвитку в межах, встановлених

цим Законом, статутом Національної установи розвитку та положенням про Правління.

2. Наглядова рада визначає кількісний склад Правління, що становить не менше п'яти осіб.

Наглядова рада за результатами конкурсу, проведеного в порядку, встановленому Наглядовою радою з урахуванням вимог, визначених цим Законом, призначає голову та членів Правління.

Розподіл повноважень між членами Правління здійснюється за рішенням Правління з урахуванням організаційної структури, що затверджується Наглядовою радою.

Одна і та сама особа може бути призначена головою або членом Правління необмежену кількість разів.

3. Головою, членом Правління може бути фізична особа, яка має повну цивільну дієздатність, не є членом Наглядової ради чи працівником підрозділу з внутрішнього аудиту або особою, на яку покладено функцію проведення внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором) Національної установи розвитку, має вищу освіту, ділову репутацію, що відповідає встановленим Національним банком України вимогам до керівників надавачів фінансових послуг, та досвід роботи не менше трьох років на керівних посадах у:

1) міжнародних або іноземних фінансових організаціях, міжнародних або іноземних організаціях співробітництва та розвитку (у тому числі банках, установах розвитку), організаціях, які надавали або реалізовували міжнародну технічну допомогу Україні, та/або фінансових установах;

2) органах державної влади, що забезпечують формування державної політики, організаціях, що забезпечують виконання програм і проектів, здійснюють діяльність у сфері фінансування з метою розвитку, фінансування малого та середнього підприємництва, підтримки та інклюзії малого та середнього підприємництва, забезпечення сталого розвитку та/або екологічних, соціальних та управлінських стандартів (у тому числі у Національній установі розвитку).

Додаткові вимоги до голови та членів Правління можуть встановлюватися статутом Національної установи розвитку.

4. Порядок роботи, права та обов'язки голови та членів Правління, а також виплати їм винагороди визначаються цим Законом, іншими актами законодавства, статутом Національної установи розвитку, положенням про Правління та/або положенням про винагороду членів Правління, а також трудовим договором (контрактом), що укладається з головою та членом Правління. Від імені Національної установи розвитку такий трудовий договір (контракт) підписує голова Наглядової ради чи особа, уповноважена на таке підписання Наглядовою радою. Розмір винагороди голови та членів Правління встановлюється Наглядовою радою та має бути розумно обґрунтованим щодо

аналогічних ринкових показників розмірів і умов виплати винагороди у фінансовому секторі економіки з урахуванням обставин та умов діяльності Національної установи розвитку.

5. Організаційною формою роботи Правління є засідання, які проводяться за потреби, але не менше одного разу на один місяць.

Засідання Правління є правомочним, якщо в ньому бере участь більшість членів Правління від його кількісного складу.

Порядок організації та проведення засідань Правління, наявність кворуму та порядок складання протоколів засідань, зберігання та надання доступу до матеріалів засідань визначаються цим Законом, статутом Національної установи розвитку та положенням про Правління.

6. Рішення Правління приймається простою більшістю голосів членів Правління від його кількісного складу.

7. До компетенції Правління належить:

1) організація виконання рішень Загальних зборів і Наглядової ради, забезпечення відповідності діяльності Національної установи розвитку вимогам законодавства;

2) розроблення та подання на затвердження Наглядовій раді стратегії Національної установи розвитку;

3) розроблення та подання на затвердження Наглядовій раді бюджету Національної установи розвитку (у тому числі фінансування підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та внутрішнього аудиту);

4) розроблення та подання на затвердження Наглядовій раді ключових показників ефективності роботи Правління та звіту про їх виконання (досягнення);

5) розроблення та подання на затвердження Наглядовій раді інвестиційної політики Національної установи розвитку;

6) розпорядження майном і грошовими коштами Національної установи розвитку в межах компетенції Правління в порядку, встановленому законодавством, статутом Національної установи розвитку та внутрішніми документами Національної установи розвитку;

7) розроблення та подання на затвердження Наглядовій раді пропозицій щодо додаткових цільових груп, підтримку яких здійснює Національна установа розвитку, порядку встановлення належності суб'єктів до основної та додаткових цільових груп, а також умов і критеріїв, за якими Національна установа розвитку надає підтримку;

8) розроблення та подання на затвердження Наглядовій раді основних умов співпраці з партнерськими установами;

9) розроблення та подання на затвердження Наглядовій раді внутрішніх документів з питань управління ризиками та здійснення контролю за їх реалізацією: стратегії та політики управління ризиками, переліку лімітів (обмежень) щодо ризиків, політики запровадження нових продуктів та значних змін у діяльності Національної установи розвитку, плану забезпечення безперервної діяльності Національної установи розвитку, антикорупційної політики, кодексу поведінки (етики), політики запобігання конфліктам інтересів, механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку у Національній установі розвитку (порушення в діяльності Національної установи розвитку) і порядку реагування на такі повідомлення та інших документів з питань внутрішнього контролю та управління ризиками;

10) попереднє узгодження умов договору про надання аудиторських послуг та подання його до Наглядової ради для затвердження разом із пропозиціями щодо особи, уповноваженої на підписання такого договору із суб'єктом аудиторської діяльності;

11) надання Наглядовій раді рекомендацій за результатами розгляду аудиторського звіту суб'єкта аудиторської діяльності за результатами аудиту фінансової звітності Національної установи розвитку для прийняття рішення щодо нього;

12) затвердження облікової політики Національної установи розвитку;

13) затвердження правил, процедур та інших документів Національної установи розвитку, крім тих, затвердження яких відповідно до цього Закону та/або статуту Національної установи розвитку належить до компетенції Загальних зборів або Наглядової ради;

14) розгляд матеріалів за результатами ревізій і перевірок діяльності Національної установи розвитку (в тому числі проведених внутрішнім аудитором), інших перевірок, що проводяться відповідно до законодавства, звітів керівників структурних підрозділів Національної установи розвитку та прийняття відповідних рішень за його результатами;

15) визначення складу та обсягу відомостей, що містять конфіденційну, таємну і службову інформацію Національної установи розвитку, встановлення порядку їх захисту згідно із законодавством;

16) здійснення інших повноважень, які належать до компетенції Правління відповідно до статуту Національної установи розвитку та/або рішень Наглядової ради.

8. До компетенції голови Правління належить:

1) організація роботи Правління, здійснення управління та контролю за поточною діяльністю Національної установи розвитку;

2) представництво інтересів Національної установи розвитку в Україні та за її межами у відносинах з органами державної влади, органами місцевого

самоврядування, юридичними і фізичними особами, міжнародними та іноземними організаціями;

3) укладення договорів (контрактів) та вчинення інших правочинів від імені Національної установи розвитку в межах повноважень, передбачених законодавством, статутом та внутрішніми документами Національної установи розвитку;

4) організація ведення бухгалтерського, податкового, статистичного, оперативного та управлінського обліку і складення звітності;

5) призначення, звільнення, визначення умов оплати праці працівників Національної установи розвитку (крім тих, призначення яких належить до компетенції Загальних зборів або Наглядової ради) та застосування до них заходів заохочення або дисциплінарного стягнення;

6) затвердження граничної чисельності і штатного розпису Національної установи розвитку;

7) затвердження правил внутрішнього трудового розпорядку, форми та системи оплати праці;

8) надання доручень, обов'язкових до виконання всіма працівниками Національної установи розвитку;

9) видача та скасування довіреностей від імені Національної установи розвитку;

10) організація та контроль здійснення в Національній установі розвитку заходів щодо забезпечення екологічної, техногенної, пожежної безпеки, інших заходів із цивільного захисту, а також забезпечення охорони праці;

11) представлення інтересів Національної установи розвитку в судах і арбітражах в Україні і за кордоном;

12) затвердження антикорупційної програми Національної установи розвитку після її попереднього погодження Наглядовою радою;

13) призначення на посаду та звільнення з посади уповноваженого з антикорупційної діяльності за погодженням із Наглядовою радою;

14) здійснення інших повноважень, передбачених законодавством, статутом Національної установи розвитку, положенням про Правління, а також рішеннями Загальних зборів, Наглядової ради або Правління.

9. Голова Правління має право діяти від імені Національної установи розвитку без довіреності, зокрема, представляти інтереси Національної установи розвитку, вчиняти правочини від імені Національної установи розвитку, видавати накази та надавати розпорядження, обов'язкові для виконання всіма працівниками Національної установи розвитку. Член Правління також може мати такі повноваження, якщо це передбачено статутом Національної установи розвитку, положенням про Правління, рішенням Наглядової ради або, на період

тимчасової відсутності голови Правління, – наказом (розпорядженням) голови Правління.

Статутом Національної установи розвитку може передбачатися право кожного чи окремих членів Правління діяти від імені Національної установи розвитку без довіреності або право окремих членів Правління діяти від імені Національної установи розвитку без довіреності виключно разом.

10. Член Правління виконує свої повноваження особисто і не може передавати їх іншій особі, крім випадку, передбаченого цією частиною.

У разі неможливості здійснення головою Правління своїх повноважень за рішенням Наглядової ради його повноваження здійснює один із членів Правління, якщо інше не передбачено статутом Національної установи розвитку або положенням про Правління.

11. Рішення Наглядової ради про звільнення голови або члена Правління або про дострокове припинення повноважень голови або члена Правління є підставою для розірвання (припинення дії) договору та припинення трудових відносин з такою особою.

Стаття 12. Внутрішній контроль та управління ризиками

1. Національна установа розвитку створює комплексну, адекватну та ефективну систему внутрішнього контролю, що включає, зокрема, систему управління ризиками, згідно з вимогами, установленими Національним банком України, та з дотриманням таких принципів:

- 1) всебічності та комплексності;
- 2) ефективності;
- 3) адекватності;
- 4) обачності;
- 5) ризик-орієнтованості;
- 6) інтегрованості;
- 7) завчасності;
- 8) незалежності;
- 9) безперервності;
- 10) конфіденційності;

11) сталого розвитку та/або екологічних, соціальних та управлінських стандартів відповідно до стандартів Європейського Союзу та міжнародних практик сталого фінансування.

2. Система внутрішнього контролю складається з таких ключових функцій:

- 1) управління ризиками;
- 2) контроль за дотриманням норм (комплаєнс);
- 3) внутрішній аудит.

3. Система внутрішнього контролю Національної установи розвитку має забезпечувати:

1) виконання функцій з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та внутрішнього аудиту з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом та внутрішніми документами Національної установи розвитку;

2) досягнення Національною установою розвитку операційних, інформаційних, комплаєнс-цілей діяльності, визначених внутрішніми документами Національної установи розвитку, в тому числі документами з планування діяльності Національної установи розвитку;

3) відповідність діяльності Національної установи розвитку законодавству та внутрішнім документам Національної установи розвитку;

4) достовірність фінансової, управлінської, статистичної звітності Національної установи розвитку;

5) чіткий розподіл обов'язків, функцій та повноважень між Наглядовою радою та Правлінням, а також між структурними підрозділами Національної установи розвитку;

6) належний контроль та управління ризиками з урахуванням необхідності розмежування обліку активів та зобов'язань під час здійснення діяльності з надання гарантій, діяльності з адміністрування та/або супроводження державних, регіональних та місцевих програм і проектів розвитку або підтримки та інших видів діяльності Національної установи розвитку.

4. Національна установа розвитку забезпечує розподіл обов'язків між підрозділами/працівниками, що ґрунтується на системі трьох ліній захисту, яка передбачає, що:

1) до першої лінії захисту належать підрозділи, безпосередньо залучені до процесу надання послуг (бізнес-підрозділи), підрозділи з підтримки діяльності Національної установи розвитку, а також працівники цих підрозділів, які ініціюють, здійснюють або відображають господарські операції, приймають ризики в процесі своєї діяльності та відповідають за поточне управління цими ризиками, здійснюють заходи з контролю в межах своєї компетенції;

2) до другої лінії захисту належать підрозділи/особи, на яких покладено функцію з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), які забезпечують ефективність упроваджених першою лінією захисту заходів із контролю та управління ризиками, їх відповідність вимогам законодавства України та внутрішніх документів Національної установи розвитку;

3) до третьої лінії захисту належить підрозділ з внутрішнього аудиту або особа, на яку покладено функцію проведення внутрішнього аудиту (внутрішній аудитор), що здійснює оцінювання ефективності діяльності першої та другої ліній захисту, загальне оцінювання ефективності системи внутрішнього контролю в межах виконання функції внутрішнього аудиту.

5. Національна установа розвитку впроваджує систему управління ризиками як складову (компонент) системи внутрішнього контролю Національної установи розвитку.

Система управління ризиками Національної установи розвитку забезпечує:

1) виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та мінімізацію (зниження до контрольованого рівня) всіх суттєвих ризиків у діяльності Національної установи розвитку з урахуванням розміру, складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних Національною установою розвитку операцій, організаційної структури та профілю ризику Національної установи розвитку, особливостей та мети діяльності Національної установи розвитку;

2) наявність належних механізмів визначення та контролю ризиків у діяльності Національної установи розвитку з урахуванням необхідності розмежування обліку активів та зобов'язань під час здійснення діяльності з надання гарантій, з адміністрування та/або супроводження державних, регіональних та місцевих програм і проектів розвитку або підтримки та інших видів діяльності Національної установи розвитку.

6. Організацію та функціонування комплексної, адекватної та ефективної системи внутрішнього контролю забезпечує Наглядова рада.

7. Правління Національної установи розвитку забезпечує виконання рішень Наглядової ради щодо забезпечення організації та функціонування системи внутрішнього контролю з питань, пов'язаних з керівництвом поточною діяльністю Національної установи розвитку, шляхом, зокрема, забезпечення функціонування інформаційних систем Національної установи розвитку, що накопичують, обробляють та надають користувачам необхідну інформацію, забезпечення моніторингу процедур внутрішнього контролю щодо їх відповідності характеру діяльності Національної установи розвитку, здійснення контролю за усуненням виявлених недоліків.

8. До осіб, відповідальних за виконання ключових функцій у системі внутрішнього контролю, належать:

1) керівник підрозділу з управління ризиками або особа, на яку покладено функцію такого підрозділу (головний ризик-менеджер), – з питань управління ризиками;

2) керівник підрозділу з контролю за дотриманням норм (комплаєнс) або особа, на яку покладено функцію такого підрозділу (головний комплаєнс-менеджер), – з питань контролю за дотриманням норм (комплаєнс);

3) керівник підрозділу внутрішнього аудиту або особа, на яку покладено функцію проведення внутрішнього аудиту (внутрішній аудитор), – з питань внутрішнього аудиту.

9. Вимоги до системи внутрішнього контролю Національної установи розвитку встановлюються Наглядовою радою.

Ділова репутація та професійна придатність осіб, відповідальних за виконання ключових функцій у Національній установі розвитку, повинні відповідати встановленим Національним банком України вимогам до ділової репутації та професійної придатності відповідних осіб у надавачах фінансових послуг.

Головний ризик-менеджер, головний комплаєнс-менеджер та внутрішній аудитор у своїй діяльності підзвітні Наглядовій раді, призначаються та звільняються з посади Наглядовою радою, їхні основні повноваження визначаються внутрішніми документами Національної установи розвитку.

10. Національна установа розвитку може залучати на умовах аутсорсингу інших осіб до виконання функцій з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та внутрішнього аудиту та/або окремих процесів у межах цих функцій, за умов:

- 1) наявності внутрішніх документів, що регулюють питання аутсорсингу;
- 2) забезпечення захисту інформації Національної установи розвитку;
- 3) належного управління ризиками.

Перелік функцій та/або процесів у системі внутрішнього контролю Національної установи розвитку, до виконання яких можуть залучатися особи на умовах аутсорсингу, вимоги до таких осіб та внутрішні документи, що регулюють питання аутсорсингу функцій та/або процесів у системі внутрішнього контролю Національної установи розвитку, затверджуються Наглядовою радою.

11. Національна установа розвитку з урахуванням вимог законодавства та оцінки ризиків, притаманних її діяльності, розробляє, впроваджує та оновлює правила фінансового моніторингу і призначає працівника, відповідального за його проведення.

Відповідальний працівник за проведення фінансового моніторингу призначається на посаду Наглядовою радою.

Компетенція, порядок роботи, призначення на посаду та припинення повноважень, права та обов'язки відповідального працівника за проведення фінансового моніторингу, а також порядок виплати йому винагороди визначаються внутрішніми документами Національної установи розвитку та трудовим договором, що укладається з відповідальним працівником за проведення фінансового моніторингу.

Стаття 13. Вимоги до фінансового стану Національної установи розвитку

1. Національна установа розвитку зобов'язана дотримуватися таких фінансових показників (нормативів):

1) співвідношення обсягу власного капіталу та обсягу активів і непокритих гарантій має перевищувати 0,1;

2) співвідношення обсягу інструментів, у які Національна установа розвитку інвестує кошти відповідно до пункту 3 частини другої статті 3 цього Закону, із строком погашення менше трьох місяців та зобов'язань із строком виконання до трьох місяців має перевищувати 1;

3) сукупний обсяг кредитів та непокритих гарантій, наданих на користь одного контрагента або групи пов'язаних контрагентів, не має перевищувати 0,25 обсягу власного капіталу.

Для цілей цього Закону під обсягом наданих непокритих гарантій слід розуміти розмір кредитних ризиків, які Національна установа розвитку приймає за гарантіями, що не покриті інструментами передачі кредитних ризиків.

Методика розрахунку відповідних фінансових показників (нормативів) та склад групи пов'язаних контрагентів визначаються відповідно до вимог, встановлених Національним банком України.

Національна установа розвитку проводить оцінювання дотримання фінансових показників діяльності на кварталній основі та інформує про її результати Національний банк України у встановлені ним порядку і строки.

Стаття 14. Взаємодія Національної установи розвитку з Національним банком України

1. Національний банк України має право:

1) встановлювати вимоги до діяльності Національної установи розвитку, зокрема, але не виключно, до створення Національною установою розвитку системи внутрішнього контролю та системи управління ризиками;

2) встановлювати обмеження на надання Національною установою розвитку фінансових послуг, зокрема надання коштів у кредит та/або надання гарантій;

3) уповноважити службовця (службовців) Національного банку України на проведення у встановленому Національним банком України порядку перевірки дотримання Національною установою розвитку вимог та обмежень, встановлених Національним банком України, а також виконання вимог щодо значень фінансових показників (нормативів), встановлених статтею 13 цього Закону;

4) встановлювати перелік показників звітності, методику їх розрахунку, порядок, обсяги і строки подання регуляторної та іншої, ніж фінансова, звітності, іншої інформації до Національного банку України, а також обсяги та порядок розкриття у звітності інформації щодо діяльності Національної установи розвитку;

5) одержувати безоплатно від Національної установи розвитку інформацію, документи та їх копії, витяги з них (у паперовій або електронній формі);

6) отримувати від керівників та/або працівників Національної установи розвитку письмові пояснення щодо діяльності Національної установи розвитку та/або дотримання ними чи Національною установою розвитку вимог законодавства;

7) визначати перелік інформації, що підлягає опублікуванню на офіційному веб-сайті Національної установи розвитку;

8) надавати Національній установі розвитку пропозиції та рекомендації щодо її діяльності.

2. Уповноважений службовець (службовці) Національного банку України має право:

1) вільного доступу у робочий час до всіх приміщень Національної установи розвитку;

2) вільного доступу до інформації Національної установи розвитку щодо її діяльності, проведення нею будь-яких операцій, надання фінансових послуг, а також до всіх документів Національної установи розвитку, у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом, у паперовій та електронній формах;

3) безперешкодного доступу до систем автоматизації операцій, інформаційних та інформаційно-комунікаційних систем Національної установи розвитку;

4) виготовляти та вилучати (виносити за межі Національної установи розвитку) копії документів, у тому числі копії документів, що свідчать про порушення вимог та обмежень, встановлених Національним банком України, а також вимог щодо значень фінансових показників (нормативів), встановлених статтею 13 цього Закону.

Керівники Національної установи розвитку зобов'язані забезпечити уповноваженому службовцю (службовцям) Національного банку України вільний доступ у робочий час до всіх приміщень Національної установи розвитку, доступ у режимі перегляду до всіх інформаційних та інформаційно-комунікаційних систем Національної установи розвитку, а також консультативну підтримку з питань функціонування таких систем, надання інформації, у тому числі документів та письмових пояснень, щодо діяльності Національної установи розвитку.

3. У разі виявлення Національним банком України порушень Національною установою розвитку вимог, встановлених статтею 13 цього Закону, або вимог, встановлених Національним банком України, Національний банк України звертається до Національної установи розвитку з вимогою усунути виявлене порушення із зазначенням строку для усунення порушення. Національний банк України має право інформувати уповноважений орган про виявлені у діяльності Національної установи розвитку порушення.

У разі якщо Національна установа розвитку не усунула порушення у встановлений у вимозі строк, Національний банк України має право прийняти рішення про обмеження надання Національною установою розвитку фінансових послуг.

4. Національний банк України має право отримувати від уповноваженого органу управління, інших органів державної влади та інших осіб інформацію, у тому числі інформацію з обмеженим доступом, необхідну для реалізації своїх повноважень, передбачених цим Законом.

5. Національний банк України має право використовувати з метою нагляду будь-яку інформацію, у тому числі інформацію з обмеженим доступом, одержану ним у процесі взаємодії з Національною установою розвитку.

Стаття 15. Розкриття інформації Національною установою розвитку

1. Національна установа розвитку складає та подає фінансову, статистичну та іншу обов'язкову звітність у порядку, встановленому законодавством.

2. Національна установа розвитку щорічно оприлюднює звіт про діяльність Національної установи розвитку та фінансову звітність разом з відповідними аудиторськими звітами на своєму офіційному веб-сайті.

3. Внутрішні документи Національної установи розвитку або правочини між Національною установою розвитку та юридичними і фізичними особами, державою, органами місцевого самоврядування, іноземними державами, міжнародними та іноземними фінансовими організаціями, банками або установами розвитку можуть визначати порядок складення та надання спеціальних звітів про використання наданих ними активів та/або коштів, та/або допомоги.

Стаття 16. Порядок припинення Національної установи розвитку

1. Національна установа розвитку може бути припинена відповідно до законодавства та статуту Національної установи розвитку.

2. Рішення про припинення Національної установи розвитку приймається Загальними зборами.

3. У разі припинення Національної установи розвитку її активи зараховуються до доходу Державного бюджету України у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, або можуть бути передані іншій неприбутковій організації (установі).

Стаття 17. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію з 1 січня 2026 року, крім:

абзаців п'ятого – тридцять п'ятого підпункту "д" підпункту 5 пункту 2 цієї статті, які вводяться в дію через шість місяців з дня набрання чинності цим Законом;

пунктів 4–9 цієї статті, які вводяться в дію з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Внести зміни до таких законів України:

1) в абзаці четвертому пункту 16¹ частини першої статті 42 Закону України "Про Національний банк України" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238 із наступними змінами) слова "Фонду розвитку підприємництва" замінити словами "Національної установи розвитку";

2) абзац шостий частини другої статті 3 Закону України "Про управління об'єктами державної власності" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456 із наступними змінами) доповнити словами "та на управління Національною установою розвитку, що здійснюється відповідно до Закону України "Про Національну установу розвитку";

3) розділ V "Прикінцеві положення" Закону України "Про Фонд державного майна України" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 28, ст. 311 із наступними змінами) доповнити пунктом 1² такого змісту:

"1². Установити, що положення цього Закону не застосовуються до продажу пакетів акцій Експортно-кредитного агентства відповідно до Закону України "Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності".

Установити, що дія цього Закону не поширюється на відчуження частки, що належить державі у статутному капіталі Національної установи розвитку, та на набуття юридичними особами частки у статутному капіталі Національної установи розвитку внаслідок збільшення її статутного капіталу за рахунок вкладів (додаткових вкладів) таких юридичних осіб відповідно до Закону України "Про Національну установу розвитку";

4) у підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3, пункті 1 частини шостої статті 36 та частині шостій статті 45 Закону України "Про запобігання корупції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056

із наступними змінами) слова "Фонду розвитку підприємництва" замінити словами "Національної установи розвитку";

5) у Законі України "Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 4, ст. 43 із наступними змінами):

а) у статті 1:

частину першу викласти в такій редакції:

"1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) забезпечення конкурсної пропозиції – надання учасником конкурсу забезпечення виконання своїх зобов'язань перед державою, що виникають у зв'язку з участю в конкурсі та поданням конкурсної пропозиції, у формі банківської гарантії, гарантійного внеску або в іншій формі, визначеній порядком проведення конкурсу, затвердженим Кабінетом Міністрів України згідно із статтею 20 цього Закону (далі – порядок проведення конкурсу);

2) іноземний покупець – суб'єкт господарювання – нерезидент, що здійснює придбання товарів (робіт, послуг) українського походження відповідно до зовнішньоекономічного договору (контракту), укладеного з українським експортером;

3) конкурс – конкурентний спосіб продажу пакетів акцій Експортно-кредитного агентства, згідно з яким переможцем визначається учасник конкурсу, який у ході торгів запропонував найбільшу ціну шляхом подання конкурсної пропозиції, що відповідає вимогам, визначеним порядком проведення конкурсу;

4) конкурсна пропозиція – пропозиція ціни продажу пакета акцій Експортно-кредитного агентства, яку учасник конкурсу подає у ході торгів з дотриманням вимог, визначених порядком проведення конкурсу;

5) пакет акцій Експортно-кредитного агентства – акції в електронній формі у статутному капіталі Експортно-кредитного агентства, що належать державі та обліковуються на рахунку в цінних паперах, відкритому у депозитарній установі;

6) покупець – переможець конкурсу, який уклав договір купівлі-продажу пакета акцій Експортно-кредитного агентства;

7) претендент – учасник цивільних відносин, який відповідно до порядку проведення конкурсу виявив бажання взяти участь у конкурсі;

8) ризик-профіль учасника конкурсу – вимоги до учасника конкурсу, включаючи кількісні та якісні показники, визначені Кабінетом Міністрів України з метою мінімізації для держави ризиків, пов'язаних з продажем пакетів акцій Експортно-кредитного агентства;

9) роботи, послуги українського походження – роботи, послуги, що виконуються та надаються суб'єктами господарювання – резидентами України;

10) товари українського походження – товари, що повністю вироблені або піддані достатній переробці в Україні відповідно до критеріїв, установлених Митним кодексом України;

11) торги – процес визначення ціни пакетів акцій Експортно-кредитного агентства згідно з порядком проведення конкурсу;

12) український експортер – суб'єкт господарювання – резидент України, який здійснює експорт товарів (робіт, послуг) українського походження;

13) учасники конкурсу – претенденти, допущені до участі в конкурсї";

частину другу доповнити абзацом третім такого змісту:

"Терміни "електронна торгова система (ЕТС)", "електронний аукціон" вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про приватизацію державного і комунального майна";

б) у статті 2:

абзац другий частини другої викласти в такій редакції:

"ЕКА здійснює діяльність із страхування як страховик із спеціальним статусом відповідно до положень цього Закону, Закону України "Про страхування" у випадках, передбачених цим Законом, та нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цих законів";

абзац четвертий частини третьої викласти в такій редакції:

"У разі часткового набуття корпоративних прав держави іншими акціонерами, крім держави, шляхом продажу пакетів акцій ЕКА відповідно до статей 11¹–11⁹ такі акціонери ЕКА зобов'язані попередньо погодити з Національним банком України у встановленому ним порядку набуття та/або збільшення істотної участі в ЕКА";

у частині п'ятій:

абзац другий викласти в такій редакції:

"Чистий прибуток, що належить державі відповідно до державної частки у статутному капіталі ЕКА, спрямовується на його поповнення та/або на формування та поповнення резервного капіталу";

доповнити абзацом четвертим такого змісту:

"ЕКА має право формувати резервний капітал за рішенням уповноваженого органу управління з урахуванням обмежень, визначених абзацом другим цієї частини. Резервний капітал призначений для покриття витрат, пов'язаних із відшкодуванням збитків від здійснення господарської діяльності ЕКА. ЕКА може формувати і використовувати резервний капітал для інших цілей, визначених загальними зборами акціонерів. Порядок формування резервного капіталу визначається статутом ЕКА";

в) у статті 5:

у частині третій:

абзаци перший, четвертий, восьмий, десятий і тринадцятий викласти в такій редакції:

"3. Кількісний склад наглядової ради ЕКА визначається статутом ЕКА, але не може становити менше п'яти членів, включаючи незалежних членів наглядової ради, кількість яких має становити більшість загального складу наглядової ради. Члени наглядової ради ЕКА обираються на строк, визначений статутом ЕКА, але не більше ніж три роки. Положення про наглядову раду ЕКА затверджується загальними зборами акціонерів";

"1) затвердження та контроль за виконанням фінансового плану, у тому числі фінансування виконання функцій з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту";

"5) призначення та звільнення керівника підрозділу з управління ризиками (головного ризик-менеджера), керівника підрозділу з контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (головного комплаєнс-менеджера), керівника підрозділу з внутрішнього аудиту (головного внутрішнього аудитора), відповідального актуарія, корпоративного секретаря";

"7) здійснення контролю за діяльністю керівника підрозділу з управління ризиками (головного ризик-менеджера), керівника підрозділу з контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (головного комплаєнс-менеджера), керівника підрозділу з внутрішнього аудиту (головного внутрішнього аудитора), відповідального актуарія, корпоративного секретаря";

"10) затвердження положення про страхові тарифи, склад технічних резервів, правила їх формування та використання";

після абзацу п'ятнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"12¹) затвердження положення про виконавчий орган, а також внесення змін до нього".

У зв'язку з цим абзац шістнадцятий вважати абзацом сімнадцятим;

у частині четвертій слова "встановлюється наглядовою радою" замінити словами "визначається статутом ЕКА";

частину шосту викласти в такій редакції:

"6. ЕКА зобов'язане створити систему внутрішнього контролю, що складається з таких ключових функцій:

управління ризиками;

контроль за дотриманням норм (комплаєнс);

внутрішній аудит;

актуарна функція.

До осіб, відповідальних за виконання ключових функцій, належать:

керівник підрозділу з управління ризиками (головний ризик-менеджер або особа, на яку покладено функцію здійснення управління ризиками) – з питань управління ризиками;

керівник підрозділу з контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (головний комплаєнс-менеджер або особа, на яку покладено функцію здійснення контролю за дотриманням норм (комплаєнс) – з питань контролю за дотриманням норм (комплаєнс);

керівник підрозділу з внутрішнього аудиту (головний внутрішній аудитор або особа, на яку покладено функцію здійснення внутрішнього аудиту) – з питань внутрішнього аудиту;

відповідальний актуарій";

г) у статті 6:

у частині першій:

пункт 1 викласти в такій редакції:

"1) страхування та перестрахування експортних кредитів";

доповнити пунктом 1¹ такого змісту:

"1¹) страхування та перестрахування, у тому числі від воєнних та/або політичних ризиків, кредитів суб'єктів господарювання – резидентів України, пов'язаних з інвестиціями у створення об'єктів та інфраструктури, необхідних для розвитку переробної промисловості та експорту товарів (робіт, послуг) українського походження";

пункти 7 і 8 викласти в такій редакції:

"7) надання гарантій за експортними кредитами, а також кредитами, пов'язаними з інвестиціями у створення об'єктів та інфраструктури, необхідних для розвитку переробної промисловості та експорту товарів (робіт, послуг) українського походження;

8) участь у виконанні державних програм, зокрема програм часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами, у випадках, порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України";

абзац тринадцятий викласти в такій редакції:

"Кабінет Міністрів України за погодженням із Національним банком України визначає порядок та умови страхування (перестрахування) ЕКА прямих інвестицій в Україну від воєнних та/або політичних ризиків, а також перелік воєнних та/або політичних ризиків, що покриваються ЕКА за договорами страхування (перестрахування) прямих інвестицій в Україну";

частини четверту і шосту викласти в такій редакції:

"4. На діяльність ЕКА із страхування та перестрахування поширюються вимоги Закону України "Про страхування" щодо:

відокремлених підрозділів;

укладення та виконання договорів страхування (крім класів страхування, врегулювання переддоговірних відносин, розкриття інформації клієнтам до укладення договору страхування, загальних умов страхового продукту).

ЕКА при здійсненні діяльності із страхування та перестрахування має право залучати страхових посередників/страховиків, які відповідають вимогам, визначеним Законом України "Про страхування", щодо реалізації страхових та перестрахових продуктів (крім вимоги щодо підтвердження необхідного рівня знань щодо страхових та перестрахових продуктів ЕКА).

ЕКА зобов'язане на своєму офіційному веб-сайті забезпечити розміщення актуальних даних про перелік страхових посередників/страховиків, які мають право укладати договори страхування/перестрахування від імені ЕКА";

"6. Страхова сума за договором страхування (перестрахування) або сума коштів грошового забезпечення (покриття) за гарантією ЕКА (крім договору страхування (перестрахування), передбаченого пунктом 1¹ або пунктом 4 частини першої цієї статті) не може перевищувати 85 відсотків суми зовнішньоекономічного договору (контракту).

Страхова сума за договором страхування (перестрахування), передбаченого пунктом 1¹ частини першої цієї статті, не може перевищувати 85 відсотків ліміту заборгованості (основного боргу) за кредитом або вартості інвестиційного проекту, на реалізацію якого надається кредит.

Страхова сума за договором страхування (перестрахування), передбаченого пунктом 4 частини першої цієї статті, не може перевищувати 85 відсотків вартості прямої інвестиції та/або розміру очікуваних страхувальником дивідендів з такої інвестиції, або вартості інвестиційного проекту";

доповнити частиною десятою такого змісту:

"10. Контроль за виконанням державних програм здійснює уповноважений орган управління. Реалізація заходів, передбачених державними програмами, здійснюється за рахунок джерел фінансування, визначених відповідними програмами, та в межах отриманих ЕКА коштів на реалізацію таких заходів. Використання інших коштів чи інших активів ЕКА з метою виконання таких програм забороняється. Кошти, отримані ЕКА на реалізацію заходів, передбачених відповідними програмами, повинні бути відокремлені від інших коштів ЕКА";

г) в абзаці другому частини другої статті 8 цифри "2716 00 00 00" виключити;

д) у статті 9:

частини першу і другу викласти в такій редакції:

"1. ЕКА є страховиком із спеціальним статусом, що здійснює діяльність на підставі ліцензії на здійснення діяльності ЕКА (далі – ліцензія), що включає страхування, перестрахування, надання гарантій. Діяльність ЕКА в межах виконання державних програм відповідно до пункту 8 частини першої статті 6 цього Закону не є діяльністю з надання фінансових послуг у розумінні Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії".

2. Національний банк України здійснює державне регулювання та нагляд за діяльністю ЕКА, що здійснюється на підставі ліцензії, згідно з цим Законом, законами України "Про Національний банк України", "Про страхування", а також нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цих законів";

частину шосту викласти в такій редакції:

"6. Національний банк України у межах компетенції, визначеної цим Законом, встановлює (визначає):

1) за погодженням з уповноваженим органом управління – порядок ліцензування ЕКА та умови провадження діяльності ЕКА (ліцензійні умови);

2) розширення видів діяльності ЕКА;

3) порядок здійснення державного нагляду за діяльністю ЕКА, що включає порядок здійснення безвиїзного нагляду та проведення планових і позапланових інспекційних перевірок ЕКА, афілійованих осіб ЕКА, крім Кабінету Міністрів України, та споріднених осіб ЕКА, крім юридичних осіб, власником істотної участі у яких є держава, порядок застосування до ЕКА заходів раннього втручання, заходів впливу;

4) за погодженням з уповноваженим органом управління – вимоги до корпоративного управління ЕКА;

5) вимоги до системи внутрішнього контролю ЕКА;

6) за погодженням з уповноваженим органом управління – особливості формування та використання технічних резервів, інших фондів та резервів;

7) за погодженням з уповноваженим органом управління – вимоги до платоспроможності ЕКА;

8) порядок погодження набуття та/або збільшення істотної участі в ЕКА інших акціонерів, крім держави, у тому числі вимоги щодо ділової репутації та фінансового стану таких акціонерів;

9) вимоги до структури власності ЕКА та порядку розкриття інформації про неї (у разі часткового набуття корпоративних прав держави іншими акціонерами, крім держави);

10) перелік показників регуляторної звітності ЕКА, порядок та строки її подання до Національного банку України, а також вимоги до структури

пояснювальної записки до звітності ЕКА щодо діяльності із страхування, перестрахування та надання гарантій;

11) порядок подання, форму, строки та вимоги до актуарного звіту;

12) за погодженням з уповноваженим органом управління – інші вимоги до діяльності ЕКА";

частину восьму викласти в такій редакції:

"8. Національний банк України у встановленому ним відповідно до Закону України "Про страхування" порядку з урахуванням визначених цим Законом особливостей має право застосовувати до ЕКА:

заходи раннього втручання, передбачені частиною дев'ятою цієї статті;

заходи впливу, передбачені статтею 121 Закону України "Про страхування", за визначенням Національного банку України переліком з урахуванням статусу ЕКА як страховика із спеціальним статусом";

доповнити частинами дев'ятою – дванадцятою такого змісту:

"9. Національний банк України у разі виявлення в діяльності ЕКА ознак, що свідчать про потенційне порушення вимог до платоспроможності, має право застосувати до ЕКА такі заходи раннього втручання:

1) тимчасово збільшувати частоту подання фінансової та інших видів звітності або вимагати надання додаткової інформації;

2) вимагати складення або оновлення плану відновлення діяльності ЕКА. Вимоги щодо складення та порядок складення плану відновлення діяльності ЕКА визначаються Національним банком України;

3) вимагати реалізації заходів плану відновлення діяльності ЕКА;

4) тимчасово, у тому числі до усунення виявлених порушень, встановлювати для ЕКА обмеження щодо здійснення окремих видів діяльності;

5) встановлювати підвищені вимоги до системи внутрішнього контролю ЕКА;

6) скликати загальні збори акціонерів ЕКА безпосередньо або вимагати скликання загальних зборів акціонерів ЕКА органами управління ЕКА;

7) тимчасово відсторонювати від виконання обов'язків окремих осіб, які входять до складу правління, наглядової ради, осіб, відповідальних за виконання ключових функцій, головного бухгалтера ЕКА.

Перелік ознак, що свідчать про потенційне порушення вимог до платоспроможності, встановлюється Національним банком України.

10. Національний банк України має право прийняти рішення про анулювання ліцензії ЕКА за наявності хоча б однієї з підстав, передбачених пунктами 1–4, 8–10, 13 частини другої статті 123 Закону України "Про страхування".

11. У разі виявлення підстав для застосування заходу раннього втручання або заходу впливу Національний банк України невідкладно, але не пізніше 10 робочих днів з дня їх виявлення, повідомляє про це уповноважений орган управління.

12. Національний банк України під час розгляду питання щодо застосування заходу раннього втручання або заходу впливу запрошує у визначеному ним порядку для надання пояснень/заперечень уповноважену особу (уповноважених осіб) ЕКА або іншу особу, яка стала об'єктом перевірки Національного банку України та стосовно якої має бути прийнято відповідне рішення, а також представника (представників) уповноваженого органу управління";

е) доповнити статтями 11¹–11⁹ такого змісту:

"Стаття 11¹. Продаж пакета акцій Експортно-кредитного агентства

1. Рішення про продаж пакета акцій ЕКА приймає Кабінет Міністрів України.

2. У рішенні про продаж пакета акцій ЕКА зазначаються:

1) ідентифікаційний код та повне найменування ЕКА;

2) розмір пакета акцій, який є об'єктом продажу, включаючи тип акцій та їх частку (відсоток) у загальній кількості акцій ЕКА відповідного типу;

3) доручення комісії з продажу щодо проведення конкурсу з продажу відповідного пакета акцій;

4) інша інформація та доручення, які доцільно передбачити у рішенні про продаж пакета акцій ЕКА.

3. Об'єктом продажу можуть визначатися акції ЕКА, що належать державі, з дотриманням вимог частини третьої статті 2 цього Закону щодо мінімальної частки корпоративних прав держави у статутному капіталі ЕКА. Розмір пакета акцій, який є об'єктом продажу, може бути змінений Кабінетом Міністрів України до дати проведення торгів або у разі визнання торгів такими, що не відбулися.

4. Для підготовки до продажу та/або здійснення продажу пакетів акцій ЕКА на підставі рішення Кабінету Міністрів України може залучатись радник з продажу пакетів акцій ЕКА, який виконує завдання, визначені рішенням Кабінету Міністрів України.

Стаття 11². Комісія з продажу пакетів акцій Експорто-кредитного агентства

1. Для проведення продажу пакетів акцій ЕКА Кабінет Міністрів України у встановленому ним порядку утворює комісію з продажу пакетів акцій ЕКА

(далі – комісія з продажу), до складу якої включаються представники центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної економічної політики, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної правової політики, а також представники інших органів державної влади та юридичних осіб публічного права в Україні (за потреби).

Представники ЕКА можуть залучатися за їхньою згодою до роботи комісії з продажу з правом висловлювати свою позицію.

2. Комісія з продажу приймає рішення:

1) про надання Кабінету Міністрів України пропозицій щодо:

затвердження ризик-профілю учасника конкурсу з урахуванням вимог Національного банку України щодо ділової репутації та структури власності учасника конкурсу;

порядку проведення конкурсу;

допуску або відмови у допуску претендента до участі в конкурсі з підстав, визначених частинами першою – третьою статті 11³ цього Закону;

припинення участі в конкурсі учасника конкурсу відповідно до частини шостої статті 11³ цього Закону;

погодження проекту договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА, пов'язаних з ним документів та/або основних умов такого договору, а також стартової ціни торгів;

зміни розміру пакета акцій, що є об'єктом продажу;

припинення конкурсу у випадках, визначених частиною п'ятою статті 11⁷ цього Закону;

затвердження переможця конкурсу, договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА та пов'язаних з ним документів, включаючи ціну продажу пакета акцій ЕКА, за результатами торгів;

2) про визнання торгів такими, що відбулися, або такими, що не відбулися з підстав, визначених частиною четвертою статті 11⁷ цього Закону;

3) з інших питань, передбачених положенням про комісію з продажу, дорученнями Кабінету Міністрів України, та/або питань, необхідних для реалізації цього Закону.

3. Комісія з продажу здійснює свою діяльність відповідно до положення про комісію з продажу, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11³. Учасники конкурсу

1. Учасником конкурсу може бути учасник цивільних відносин – резидент або нерезидент України (у тому числі міжнародна фінансова організація), крім осіб, визначених частиною другою цієї статті, який:

- 1) відповідає ризик-профілю учасника конкурсу;
- 2) надав забезпечення конкурсної пропозиції, якщо це вимагається порядком проведення конкурсу.

2. Учасником конкурсу не може бути:

1) особа, зареєстрована в державі, включеній Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон, чи в державі, внесеній Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) до списку держав, що не виконують або неналежним чином виконують рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), а також юридична особа, 10 і більше відсотків статутного капіталу якої прямо або опосередковано належать такій особі;

2) особа, її філія, представництво, створені та зареєстровані відповідно до законодавства держави, що здійснила або здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному в Законі України "Про оборону України", або місцезнаходженням чи місцем здійснення основної діяльності яких є територія такої держави;

3) особа, її філія, представництво:

прямим або опосередкованим учасником (акціонером) яких є фізична особа, зазначена у пункті 4 або 5 цієї частини, у тому числі фізична особа, яка прямо або через іншу юридичну особу (незалежно від їх кількості, місця реєстрації та формального володіння) виконує управлінські функції та/або здійснює контроль за діяльністю цієї юридичної особи; та/або

учасником (акціонером) яких є держава, що здійснила або здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному в Законі України "Про оборону України"; та/або

учасником (акціонером) яких є юридична особа, створена та зареєстрована відповідно до законодавства держави, що здійснила або здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному в Законі України "Про оборону України", або місцезнаходженням/місцем здійснення основної діяльності яких є територія такої держави;

4) особа, яка має громадянство держави, що здійснила або здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному в Законі України "Про оборону України" (крім осіб, які проживають в Україні на законних підставах), а також особа, яка не має громадянства такої держави, але проживає або здійснює основну діяльність у такій державі;

5) особа, до якої застосовано санкції іноземною державою (крім держав, що здійснили або здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному в Законі України "Про оборону України") або міждержавним об'єднанням, або міжнародною організацією та/або застосовано санкції відповідно до Закону України "Про санкції";

6) особа, відомості про яку внесено до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;

7) особа, залучена як радник з продажу пакетів акцій ЕКА, під час такого залучення та протягом двох років з дня завершення такого залучення.

Обмеження, встановлені пунктом 3 цієї частини, не поширюються на міжнародні фінансові організації.

Обмеження, встановлені пунктами 1, 3 і 4 цієї частини, не поширюються на публічні компанії.

Термін "публічна компанія" вживається в цій частині у значенні, наведеному в Законі України "Про фінансові послуги та фінансові компанії".

3. Допуск претендента до участі в конкурсі здійснює Кабінет Міністрів України за пропозицією комісії з продажу згідно з порядком проведення конкурсу на підставі поданих таким претендентом заяви і документів, що підтверджують:

1) відповідність претендента вимогам, визначеним порядком проведення конкурсу (у тому числі надання претендентом запевнення про неналежність до осіб, передбачених частиною другою цієї статті);

2) надання забезпечення конкурсної пропозиції, якщо вимога про її надання передбачена порядком проведення конкурсу.

4. У заяві претендента зазначається інформація про його згоду або незгоду на оприлюднення інформації про недопуск такого претендента до участі в конкурсі чи про припинення його участі в конкурсі відповідно до частини шостої цієї статті.

Інформація про недопуск претендента до участі в конкурсі чи про припинення його участі у конкурсі оприлюднюється відповідно до частини восьмої статті 11⁶ цього Закону, за умови наявності в заяві такої особи згоди на оприлюднення такої інформації.

5. Порядок проведення конкурсу може передбачати надання строку для виправлення виявлених недоліків у документах, що подаються претендентом з метою участі в конкурсі.

6. У разі виявлення невідповідності учасника конкурсу вимогам цього Закону та/або ризик-профілю учасника конкурсу участь такого учасника у конкурсі припиняється Кабінетом Міністрів України за пропозицією комісії з продажу згідно з порядком проведення конкурсу, а інформація про припинення

участі такого учасника у конкурсі оприлюднюється відповідно до частини восьмої статті 11⁶ цього Закону.

7. Забезпечення конкурсної пропозиції (крім банківської гарантії), якщо вимога про його надання передбачена порядком проведення конкурсу, не підлягає поверненню учаснику конкурсу у разі:

- 1) невиконання таким учасником умов його конкурсної пропозиції;
- 2) визначення такого учасника переможцем конкурсу та непідписання ним договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА протягом двох місяців з дня прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про затвердження переможця конкурсу, договору купівлі-продажу пакета акцій і пов'язаних з ним документів, включаючи ціну продажу пакета акцій (або останнього з відповідних рішень);
- 3) в інших випадках, визначених порядком проведення конкурсу.

За відсутності обставин, передбачених цією частиною, забезпечення конкурсної пропозиції повертається учасникам конкурсу (крім переможця конкурсу) у строк, визначений порядком проведення конкурсу.

Забезпечення конкурсної пропозиції (крім банківської гарантії), надане учасником конкурсу, визначеним переможцем конкурсу, зараховується під час розрахунків за об'єкт продажу або повертається такому учаснику у строк, визначений порядком проведення конкурсу.

Стаття 11⁴. Етапи продажу пакета акцій Експортно-кредитного агентства

1. Продаж пакета акцій ЕКА здійснюється за такими етапами:

- 1) підготовка пакета акцій ЕКА до продажу;
- 2) проведення конкурсу;
- 3) укладення та виконання договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА.

Стаття 11⁵. Підготовка пакета акцій Експортно-кредитного агентства до продажу. Надання інформації про Експортно-кредитне агентство

1. Рішення про підготовку пакета акцій ЕКА до продажу приймає Кабінет Міністрів України. Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про припинення підготовки пакета акцій ЕКА до продажу без проведення конкурсу.

2. У процесі підготовки пакета акцій ЕКА до продажу:

- 1) здійснюється підготовка рішення про продаж пакета акцій ЕКА, ризик-профіль учасника конкурсу, а у випадку, передбаченому частиною четвертою статті 11⁶ цього Закону, – також порядок проведення конкурсу;

2) вживаються інші заходи, передбачені цим Законом та нормативно-правовими актами, рішеннями, прийнятими відповідно до них, дорученнями Кабінету Міністрів України.

3. ЕКА може здійснювати заходи щодо підвищення вартості пакета акцій (зокрема, удосконалення системи корпоративного управління, усунення ризиків, виявлених під час проведення аудиту чи інших перевірок ЕКА, інші заходи).

Стаття 11⁶. Порядок проведення конкурсу та ризик-профіль учасника конкурсу

1. У разі проведення торгів в Україні продаж пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі ЕКА, здійснюється на конкурентних засадах шляхом проведення електронних аукціонів (торгів) в ЕТС у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

У разі проведення торгів за межами України Кабінет Міністрів України визначає спосіб проведення торгів для продажу пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі ЕКА, у порядку проведення конкурсу.

Порядок проведення конкурсу та ризик-профіль учасника конкурсу затверджуються Кабінетом Міністрів України.

2. Порядок проведення конкурсу повинен передбачати:

- 1) порядок оголошення конкурсу;
- 2) порядок ознайомлення учасників конкурсу з проектами договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА, пов'язаних з ним документів та/або з основними умовами договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА;
- 3) порядок проведення торгів, визначення переможця конкурсу та ціни продажу пакета акцій ЕКА, вимоги до конкурсних пропозицій, які подаються учасниками конкурсу;
- 4) процедуру визнання торгів такими, що не відбулися;
- 5) порядок укладення договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА з переможцем конкурсу;
- 6) заходи щодо прозорості та неупередженості проведення конкурсу, зокрема в частині запобігання виникненню факторів, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень.

3. Порядок проведення конкурсу може передбачати:

- 1) вимоги до надання забезпечення конкурсної пропозиції та порядок повернення такого забезпечення учасникам конкурсу;
- 2) інші питання проведення конкурсу та взаємодії з комісією з продажу, претендентами, учасниками конкурсу та переможцем конкурсу.

4. Кабінет Міністрів України може затверджувати окремий порядок проведення конкурсу для кожного конкурсу.

Порядок проведення конкурсу, у тому числі вимоги до надання забезпечення конкурсної пропозиції, визначаються з урахуванням розміру пакета акцій ЕКА, що продається, а також з урахуванням інших обставин (у тому числі залежно від очікувань осіб, заінтересованих у придбанні пакета акцій ЕКА).

5. Конкурс завершується у разі переходу права власності на пакет акцій ЕКА до покупця. В інших випадках конкурс може бути припинений за рішенням Кабінету Міністрів України, якщо:

1) за результатами розгляду заяв претендентів або внаслідок прийняття комісією з продажу рішення про виключення учасника конкурсу до участі в конкурсі не допущено жодного учасника конкурсу;

2) жодний учасник конкурсу не може бути визначений переможцем конкурсу згідно з вимогами, визначеними цим Законом та порядком проведення конкурсу;

3) протягом двох місяців з дня проведення торгів (останніх торгів – якщо згідно із статтею 11⁷ цього Закону торги проводилися більше одного разу) Кабінет Міністрів України не прийняв рішення про затвердження переможця конкурсу та договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА і пов'язаних з ним документів, включаючи ціну продажу пакета акцій;

4) протягом трьох місяців з дня прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про затвердження переможця конкурсу та договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА і пов'язаних з ним документів, включаючи ціну продажу пакета акцій ЕКА (або останнього з відповідних рішень), сторони не уклали договір купівлі-продажу такого пакета акцій;

5) переможець конкурсу не виконав, відмовляється виконувати або обґрунтовано не може виконати умови своєї конкурсної пропозиції та/або договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА;

6) комісія з продажу з обґрунтованих причин звернулася до Кабінету Міністрів України з пропозицією прийняти рішення про припинення конкурсу.

6. Ризик-профіль учасника конкурсу повинен містити вимоги до учасника конкурсу, включаючи кількісні та якісні показники, визначені Кабінетом Міністрів України, з урахуванням вимог, встановлених Національним банком України. Національний банк України встановлює для учасника конкурсу вимоги щодо:

1) ділової репутації учасника конкурсу та/або осіб, через яких буде здійснюватися опосередковане володіння пакетом акцій ЕКА (за наявності таких осіб);

2) структури власності учасника конкурсу, а також щодо прозорості структури власності ЕКА після набуття у власність пакета акцій ЕКА учасником конкурсу за результатами такого конкурсу.

Вимоги до ризик-профілю учасника конкурсу встановлюються з урахуванням статусу ЕКА, пакет акцій якого продається, а також розміру пакета акцій ЕКА, рішення про продаж якого прийнято Кабінетом Міністрів України.

Ризик-профіль учасника конкурсу повинен містити вимоги щодо наявності в учасника конкурсу власних коштів для набуття істотної участі у ЕКА та/або надання ним належного обґрунтування щодо можливості забезпечення наявності таких коштів до придбання пакета акцій ЕКА, а також вимоги до джерел походження таких коштів.

7. Перевірку відповідності претендента та/або учасника конкурсу ризик-профілю учасника конкурсу здійснює комісія з продажу.

8. Результати такої перевірки оприлюднюються у строк та в порядку, встановлені Кабінетом Міністрів України. Оприлюднення результатів перевірки претендента, який отримав негативні результати та якого не допущено до участі в конкурсі, учасника конкурсу, участь якого припинена відповідно до частини шостої статті 11³ цього Закону, здійснюється лише за згодою такого претендента, учасника, наданою відповідно до частини четвертої статті 11³ цього Закону.

Стаття 11⁷. Визначення переможця конкурсу та ціни продажу пакета акцій Експортно-кредитного агентства

1. Переможець конкурсу та ціна продажу пакета акцій ЕКА визначаються комісією з продажу за результатами торгів, що проводяться згідно з порядком проведення конкурсу.

Переможець конкурсу та ціна продажу пакета акцій ЕКА затверджуються Кабінетом Міністрів України.

2. До проведення торгів Кабінет Міністрів України погоджує стартову ціну торгів, а також проект договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА, проекти пов'язаних з ним документів та/або основні умови договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА.

У випадках, передбачених цією статтею, стартова ціна торгів може бути зменшена за рішенням Кабінету Міністрів України.

3. Торги визнаються комісією з продажу такими, що відбулися, якщо у них взяв участь принаймні один учасник конкурсу, який запропонував ціну продажу пакета акцій ЕКА, що дорівнює або перевищує стартову ціну торгів, шляхом подання конкурсної пропозиції, що відповідає вимогам, передбаченим порядком проведення конкурсу.

Якщо жодний учасник конкурсу не запропонував ціну продажу пакета акцій ЕКА, що дорівнює або перевищує стартову ціну торгів, шляхом подання конкурсної пропозиції, що відповідає вимогам, передбаченим порядком проведення конкурсу, комісія з продажу визнає торги такими, що не відбулися.

4. Стартова ціна торгів, ціна продажу пакета акцій ЕКА, визначена за результатами торгів, може бути нижчою за розмір власного капіталу, а в розрахунку на одну акцію ЕКА – нижчою за номінальну вартість однієї акції ЕКА.

До визначення вартості пакетів акцій ЕКА згідно з цим Законом положення Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні" (у тому числі щодо проведення незалежної оцінки суб'єктом оціночної діяльності) не застосовуються. Аудит фінансової звітності (консолідованої фінансової звітності), екологічний аудит та інвентаризація майна ЕКА у зв'язку з продажем пакета акцій ЕКА не проводяться.

5. Переможцем конкурсу може бути визначений учасник конкурсу, який у ході торгів запропонував найбільшу ціну продажу пакета акцій ЕКА, що дорівнює або перевищує стартову ціну торгів, шляхом подання конкурсної пропозиції, що відповідає вимогам, передбаченим порядком проведення конкурсу.

Переможцем конкурсу може бути визначений учасник конкурсу, який у ході торгів запропонував наступну за величиною ціну продажу пакета акцій ЕКА після учасника торгів, який раніше був визначений переможцем конкурсу, що дорівнює або перевищує стартову ціну торгів (з урахуванням особливостей, визначених порядком проведення конкурсу), шляхом подання конкурсної пропозиції, що відповідає вимогам, передбаченим порядком проведення конкурсу, у таких випадках:

1) учасник торгів, який раніше був визначений переможцем конкурсу, та держава не уклали договір купівлі-продажу пакета акцій ЕКА протягом двох місяців з дня затвердження Кабінетом Міністрів України переможця конкурсу, договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА і пов'язаних з ним документів, включаючи ціну продажу пакета акцій ЕКА (або останнього з відповідних рішень); або

2) учасник торгів, який раніше був визначений переможцем конкурсу, не виконав, відмовляється виконувати або обґрунтовано не може виконати умови своєї конкурсної пропозиції та/або укладеного договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА;

3) в інших випадках, визначених порядком проведення конкурсу.

Стаття 11⁸. Зарахування коштів, одержаних від продажу пакетів акцій Експортно-кредитного агентства

1. Кошти, одержані від продажу пакетів акцій ЕКА, зараховуються до державного бюджету.

Стаття 11⁹. Договір купівлі-продажу пакета акцій Експортно-кредитного агентства

1. За результатами конкурсу між державою в особі уповноваженого органу управління ЕКА та переможцем конкурсу укладається договір купівлі-продажу пакета акцій ЕКА разом з пов'язаними з ним документами.

Кабінет Міністрів України затверджує договір купівлі-продажу пакета акцій ЕКА і пов'язані з ним документи, включаючи ціну продажу пакета акцій ЕКА, та доручає особі, яка представляє уповноважений орган управління, підписання договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА та пов'язаних з ним документів.

2. Істотними умовами договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА є:

- 1) предмет договору;
- 2) ціна та порядок розрахунків;
- 3) порядок переходу права власності на пакет акцій;
- 4) права та обов'язки сторін;
- 5) відповідальність сторін;
- 6) порядок зміни умов договору та його розірвання;
- 7) порядок вирішення спорів.

3. Перехід права власності на пакет акцій ЕКА обумовлюється відкладальними обставинами, а саме отриманням покупцем дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію (якщо отримання такого дозволу вимагається законодавством України), погодженням Національного банку України щодо набуття покупцем істотної участі в ЕКА (якщо покупець набуває або збільшує істотну участь у ЕКА), отриманням інших необхідних дозволів та погоджень, протягом строку, встановленого договором. Договір купівлі-продажу пакета акцій ЕКА може передбачати інші відкладальні обставини, які обумовлюють перехід права власності на пакет акцій ЕКА.

4. Договором купівлі-продажу пакета акцій ЕКА можуть встановлюватися умови щодо забезпечення виконання зобов'язань покупця (у вигляді банківської гарантії, гарантійного внеску тощо).

5. Договором купівлі-продажу пакета акцій ЕКА можуть встановлюватися умови щодо надання сторонами запевнень щодо обставин, які мають значення для укладення, виконання або припинення такого договору.

Договір купівлі-продажу пакета акцій ЕКА може передбачати умову щодо обов'язку сторони (у тому числі держави), яка надала іншій стороні недостовірні запевнення про обставини, що мають значення для укладення, виконання або припинення такого договору, сплатити стороні, яка покладалася на такі запевнення, компенсацію або неустойку з урахуванням обмежень, визначених договором.

Договір купівлі-продажу пакета акцій ЕКА може передбачати умову щодо обов'язку однієї сторони (у тому числі держави) виплатити незалежно від наявності власної вини іншій стороні компенсацію у сумі витрат, які така сторона або третя особа, визначена договором, зазнала у зв'язку з настанням або ненастанням передбачених цим договором обставин, що не пов'язані з порушенням зобов'язань (у тому числі витрат, понесених у зв'язку з неможливістю виконання зобов'язання чи вчинення певних дій, пред'явленням третіми особами, визначеними договором, або органами державної влади вимог до сторони договору чи третьої особи, визначеної договором), з урахуванням обмежень, встановлених договором.

Максимальна сума компенсації або неустойки від держави, передбачених цією частиною, визначається договором купівлі-продажу пакета акцій ЕКА та не може перевищувати 30 відсотків ціни продажу зазначеного пакета акцій.

6. Сторони договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА та пов'язаних з ним документів можуть обрати право Англії та Уельсу або право штату Нью-Йорк (США) як право, що застосовується до договору та пов'язаних з ним документів, за умови дотримання Закону України "Про міжнародне приватне право".

У разі якщо покупцем пакета акцій ЕКА є іноземна юридична особа або підприємство з іноземними інвестиціями, за згодою сторін договір купівлі-продажу пакета акцій ЕКА та пов'язані з ним документи можуть містити арбітражне застереження про передачу спорів, що впливають з договору та пов'язаних з ним документів, до міжнародного комерційного арбітражу.

7. При укладенні договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА та пов'язаних з ним документів орган управління корпоративними правами ЕКА має право брати зобов'язання від імені України, пов'язані із здійсненням такої купівлі-продажу.

8. До договору купівлі-продажу пакета акцій ЕКА та пов'язаних з ним документів можуть включатися інші умови, погоджені сторонами";

6) у Законі України "Про приватизацію державного і комунального майна" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 12, ст. 68 із наступними змінами):

а) статтю 3 доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

"9. Дія цього Закону не поширюється на відчуження частки, що належить державі в статутному капіталі Національної установи розвитку, та на набуття юридичними особами частки в статутному капіталі Національної установи розвитку внаслідок збільшення її статутного капіталу за рахунок вкладів (додаткових вкладів) таких юридичних осіб";

б) розділ V "Прикінцеві та перехідні положення" доповнити пунктом 6¹ такого змісту:

"6¹. Установити, що положення цього Закону не застосовуються до продажу пакетів акцій Експортно-кредитного агентства відповідно до Закону України "Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності";

7) статтю 9 Закону України "Про валюту і валютні операції" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 30, ст. 239 із наступними змінами) доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

"9. Національна установа розвитку здійснює валютні операції, пов'язані з наданням нею фінансових послуг відповідно до Закону України "Про Національну установу розвитку", без отримання ліцензії Національного банку України на здійснення валютних операцій";

8) у статті 18 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 25, ст. 171 із наступними змінами):

у частині першій:

пункт 1 після слів "надають окремі фінансові послуги" доповнити словами "(крім Національної установи розвитку)";

у пункті 3 слова "в такій діяльності, – центральним" замінити словами "в такій діяльності, Національної установи розвитку, – центральним";

перше речення абзацу третього частини другої доповнити словами "(крім Національної установи розвитку)";

9) у Законі України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки" в редакції Закону України від 19 червня 2020 року № 738–ІХ:

а) частину першу статті 6 доповнити пунктом 8 такого змісту:

"8) Національна установа розвитку";

б) у частині дванадцятій статті 36:

пункт 10 викласти в такій редакції:

"10) вчинення правочинів у процесі приватизації, а також продажу пакетів акцій банків відповідно до Закону України "Про особливості продажу пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі банків", пакетів акцій Експортно-кредитного агентства відповідно до Закону України "Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності";

у пункті 12 слова і цифри "у пунктах 1–6" замінити словами і цифрами "у пунктах 1–6 і 8";

10) у Законі України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 3–4, ст. 10 із наступними змінами):

а) частину третю статті 2 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Дія цього Закону не поширюється на діяльність Національної установи розвитку";

б) пункт 28⁵ розділу VII "Прикінцеві та перехідні положення" виключити.

3. З дня внесення запису до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань про зміну найменування Фонду розвитку підприємництва ліцензії, видані/переоформлені Фонду розвитку підприємництва Національним банком України або Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку відповідно до законів України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", "Про валюту і валютні операції" або Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", вважаються анульованими.

4. Голова та члени Правління і Наглядової ради Фонду розвитку підприємництва, які були призначені (обрані) до набрання чинності цим Законом, продовжують здійснювати свої повноваження у відповідних органах управління Національної установи розвитку до закінчення строку, на який вони були призначені (обрані). На зазначених осіб поширюються вимоги щодо ділової репутації, встановлені Національним банком України для керівників надавачів фінансових послуг.

5. Кабінету Міністрів України:

1) до дня введення в дію цього Закону вжити заходів щодо державної реєстрації зміни найменування Фонду розвитку підприємництва на "Національна установа розвитку";

2) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

6. Уповноваженому органу управління:

1) до введення в дію цього Закону затвердити статут Національної установи розвитку;

2) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом здійснити заходи, необхідні для реалізації цього Закону.

7. Рекомендувати Національному банку України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

1) прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

2) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

8. Національній установі розвитку протягом шести місяців з дня введення в дію цього Закону привести свою діяльність у відповідність із цим Законом.

9. Експортно-кредитному агентству протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свою діяльність у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ
8 жовтня 2025 року
№ 4622-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ